

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Insertni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.

Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13 — Telefon št. 4255.

Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.

Računi pri pošti: Ljubljana, Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,

za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon

št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-

lefon št. 2440 (ponoči 2582).

Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po

tarifu

Doumergue o miroljubnosti Francije

Predsednik francoske republike o potrebi sloge vseh Francozov — Trajni mir soglasna želja Francije

Pariz, 3. februarja. d. Na banketu francoskih republikanskih novinarjev v nedeljo zvečer je govoril tudi predsednik republike Doumergue, ki je izrazil svojo radost, ker se združujejo novinarji vseh smeri na podlagi svojih stanovalskih interesov. V nadaljnjem govoru jih je pozval, naj edinstvo, ki ga kažejo v svoji organizaciji, propagirajo tudi v svojih listih po vsej Franciji ne glede na politične smeri. Pokažite ljudstvu, je dejal, da rodi edinstvo v sedanjem trenutku naravnost čudeže. Edinstvo in sloge vseh Francozov sta neobhodno potrebna zlasti v sedanjem času, ker sem prepričan, da more samo z vzdrževanjem edinstva Francija zavzeti v svetu pomembno stališče in da bo samo na tej podlagi mogoče Franciji nadaljevati svoje civilizacijsko delo. Edinstvo ji bo zagotovilo popolno varnost trajnega mira, ki je soglasna želja Francije, kar izjavljam tu pred vsem svetom.

Brüningova vlada proti demagoštvu

Narodni socialisti zahtevajo od Hindenburga razpust državnega zbora

Berlin, 3. febr. d. V državnem zboru se bavi poseben odbor s proučevanjem odredb s katerimi naj bi se onemogočila agitacija radikalnih struk, ki ima za namen sabotažne normalnega dela parlamenta. Vložena je bila cela vrsta predlogov, s katerimi naj bi se preprečilo, da bi se v bodoče vlada neprestano ogrožala z navideznimi predlogi za glasovanje o zaupanju. V bodoče naj bi bil onemogočen sploh vsak predlog, ki ni resno mišljen, torej tudi predlogi o zaupanju, o katerih se more že naprej ugotoviti, da bodo predlagatelji sami glasovali proti njim z namenom onemogočenja nezaupnice državni vladi. Ker bi bila nameravana refor ma poslovanja državnega zbora narodnim socialistom zelo neljuba ter bi jim otežila njihovo agitacijo, so sedaj vložili nov predlog, v katerem zahtevajo naj državni predsednik na podlagi čl. 25 državne ustave takoj razpusti državni zbor. Nobenega dvoma ni, da državni predsednik tega predloga ne bo upošteval. Po omenjenem členu ustave ima samo državni predsednik pravico razpustiti državni zbor, neposredno po volitvah pa ni nobenega povičja, da bi se poslužil te pravice. Nasprotno je povsem jasno, da je Brüningova vlada trdno odločena vztrajati s podporo avtoritete državnega predsednika in državnega sveta, ki stopa po neoprednosti državnega zbora vedno bolj v ospredje, pod vsakim pogojem na krmlju in v slučaju potrebe uveljaviti državni proračun z zasilnimi odredbami.

Berlin, 3. febr. AA. Opoldne je bil obdan nemški parlament z močnim policijskim kordonom, ker se je začelo zasedanje dr-

žavnega zbora. Oblasti so se bale, da bo prišlo ob tej priliki do nemirov, kar se pa ni zgodilo. Dan je minil mirno v parlamentu in izven njega. Galerije zbornice so bile polne občinstva, ki je pričakovalo senzacionalnih govorov. V resnici pa je bila zbornica, kjer so večinoma razpravljali o točkah dnevnega reda, skoro prazna. Največje zanimanje je vladalo za sestanek parlamentarnih strank, posebej pa za sklope odbora senzorjev, ki je po živahni debati odobril razne predloge o poostrenju zborničnega pravilnika, ki bo opoziciji nekoliko otežilo njeno stališče. Tako na primer je odbor senzorjev sklenil, da bo odpravil takozvane vladne zaupnice s predpostavko, da uživa vlada zaupanje zbornice, dokler ne bodo izrekli vladi nezaupnice. To so sklenili, da onemogočijo taktiko opozicije, ki obstoja v tem, da opozicijski poslanci predlagajo pogostoma zaupnice vladi samo zato, da bi napravili čimvečje težkote. Odslej mora podpisati predlog za nezaupnico najmanj 50 poslancev namesto 15, kakor je bilo doslej v veljavi. Opozicija se je že pripravila za borbo proti tem izpremembam in kakor pričakujejo bo razprava o teh izpremembah zelo burna.

Proračunska debata bo otvoril kancelar Brüning namesto finančnega ministra, kakor je bilo doslej običajno. Kakor poročajo, bo kancelar Brüning v svojem govoru zadnjič slovesno pozval opozicijo, naj opusti obstrukcijo in omogoči parlamentu, da nadaljuje svoje razprave. Nadalje bo izjavil, da je vlada trdno odločena spraviti proračun pod streho. V nasprotnem primeru bo proračun uveljavljen z naredbom.

Neprestani politični izgredi v Nemčiji

Berlinski policijski predsednik napoveduje stroge odredbe, da se v bodoče prepreči krvavi spopadi med političnimi nasprotniki

Berlin, 2. februarja. d. Pri propagandnem pohodu skozi vas Melzbach pri Neuwiedu so 100 članov organizacije »Reichsbanner Schwarz-Rot-Gold« napadli narodni socialisti in člani »Stahlhelm« s sekirami in kamni. Pri tem je bil neki delavec težko ranjen. Napadatelji so ga vrgli v gnojno jamo in šele neki učitelj ga je s težavo rešil smrti. Nekega trgovca, ki je skušal pomirjevati, so ranili s sekuro. Nekega člana Reichsbannerja so težko poškodovali z vrelo vodo, s katero so ga polili, neki drugi član pa je bil lažje ranjen od udarca s sekuro. Preiskava je ugotovila, da je bil napad dogovorjen.

Nürnberg, 3. februarja. d. Na nekem shodu socialno-demokratske stranke v Feuchtu bi imel v nedeljo govoriti župnik Klein-Schmidt iz Eisenberga o fašizmu, krščanstvu in socialni demokraciji. Kljub temu, da je bil dostop na zborovališče narodnim socialistom prepovedan, se je zbralo kakih 200 narodnih socialistov, ki so hoteli prisostvovati zborovanju. Prišlo je do spopada

s 300 člani socialno-demokratske stranke, v katerem je bilo ranjenih 7 socialnih demokratov in 3 narodni socialisti. Štiri ranjenci so morali oddati v bolnico. Posredoval je moralno orožništvo, da je ločilo socialne demokrate in narodne socialiste. Zborovanje se ni moglo vršiti.

Berlin, 3. februarja. d. Berlinski policijski predsednik Grzesinski je izjavil večerj v razgovoru z zastopnikom Wolffovega urada o političnih krvavih izgredih v zadnjem času med drugimi, da ga dosedajni policijski ukrepi nikakor ne zadovoljujejo, čeprav je policija v danih okoliščinah storila, kar je bilo mogoče. Pravi vzrok obžalovanja vrednih izgredov je dejstvo, da se v gotovem gošpisju in na zborovanjih sistematično hoji hulskanje k nasiljem, ne da bi se moglo proti temu nastopiti z uspešnimi sredstvi. Državna vlada kakor tudi pruska vlada bosta brezdvomno pripravljene odrediti v bodoče potrebne, da se zatrejo politični boji in izgredi v Berlinu in drugod.

Izjava čl. vlade o gospodarski krizi

Izgredi komunističnih poslancev med čitanjem vladne izjave -- Najetje novega investicijskega posojila

Praga, 3. febr. h. Politični dogodek današnjega dne je bila vladna izjava o novih ukrepih proti gospodarski krizi. Ministrski predsednik Udržal je najprej poslal to izjavo popoldne v poslanski zbor, eno uro nato pa v senatu. V obeh zbornicah so bili pri čitanju izjave prisotni vsi ministri razen ministra za kmetijstvo Bradáča. Senzacija je bila, da je bil v Pragi tudi finančni minister dr. Engliš. Galerije so bile popolnoma zasedene. V diplomatski loži je bil med drugimi tudi jugoslovanski poslanik dr. Kramer. Komunistični poslanci so sprejeli nekatere ministre z raznimi klici in so inscenirali, ko je ministrski predsednik povzel besedo, hrup, ki je trajal ves čas čitanja vladne izjave. Ministrski predsednik je predvsem opozarjal na gospodarsko krizo in na brezposelnost, ki sta dva najhujša momenta v sedanji krizi in katere hoče vlada z raznimi akcijami omiliti. Finančni krogi so z veliko napetostjo pričakovali, da bo ministrski predsednik govoril tudi o nameravanem posojilu, ta govor pa je izostal.

Praga, 3. febr. h. O vprašanju posojila doznava vaš poročevalec, da gre za komotokrentno posojilo, ki se bo po gotovem času pretvorilo v kratkoročno titres posojilo. Finančni minister dr. Engliš je proti

vsakemu posojilu in išče sedaj nova pota. Nameravajo se povečati doklade za cestni fond. Na podlagi teh povečanih doklad bi banke kontrahirale kontokrentno posojilo. Slično bi se napravilo z dodatki za melioracijska dela. Vprašanje posojila torej še ni rešeno in najbrže se bodo našla druga pota, da se bo vsaj najelo manjše posojilo, kakor je bilo prvotno nameravano.

Starhemberg odstavil dr. Steidla

Innsbruck, 3. febr. d. Starhemberg je v posebni okrožnici vsem organizacijam tirolskega »Heimwehra« proglasil, da je dr. Steidle kot dejalni vodja odstavljen in da se imajo vse formacije pokoriti samo zveznemu vodstvu. Odredbe dr. Steidla se v bodoče ne smejo več upoštevati. Starhemberg namerava priti v prihodnjih dneh sam v Innsbruck ter govoriti na javnem zborovanju o poslednjih dogodkih v organizaciji »Heimwehra«.

Start »Do X« zopet odgođen Las Palmas, 3. februarja s. Letalo »Do X« je danes ob 8. srednjeevropskega časa startalo na otoku Gran Canaria za polet v Porto Fraila na Kapverdskih otokih.

VLADARSKA DVOJICA V ZAGREBŠKIH SOCIALNIH INSTITUCIJAH

Obisk Nj. Vel. kralja v SUZOR-ju in Nj. Vel. kraljice v židovskem zavetišču za onemogle — Zagreb dobi „Sokolski dom prestolonaslednika Petra“

Zagreb, 3. februarja. AA. Danes dopoldne je Nj. Vel. kralj posetil Osrednji urad za zavarovanje delavcev in zagrebski Okrožni urad za zavarovanje delavcev.

Ze okoli 10. dopoldne se je zbrala pred zgradbo Osrednjega urada v Mihanovičevi ulici velika množica prebivalstva, ki je nestrojno pričakovala vladarjevega prihoda.

Nekoliko po 11. sta prispela pred zgradbo maršal dvora general Dimitrijevič in ban dr. Ivo Perović, okoli pol 12. pa se je pripeljal Nj. Vel. kralj v odprtem avtomobilu v spremstvu svojega adjutanta generala Stojanovića. Ko se je pozdravil z maršalom Dimitrijevičem in banom dr. Perovićem, se je kralj podal takoj v palačo Osrednjega urada, kjer so ga sprejeli generalni ravnatelj dr. Milan Glaser, komisar Odič, ravnatelj Okrožnega urada dr. Ante Mudrinič, komisar Okrožnega urada Meštrovic in direktorji Helebrant, Matjašević, Bauer, dr. Hahn in Arselin.

Nj. Vel. kralja je s prisrčnimi besedami pozdravil komisar Osrednjega urada D. Odič, ki se mu je zahvalil za izkazano pozornost. Nato se je Nj. Vel. kralj napotil v spremstvu omenjenih gospodov v tretje nadstropje, kjer mu je v dvorani biblioteka direktor dr. Glaser na kratko očrtal delo in organizacijo Osrednjega urada. Pri tem je dr. Glaser apeliral na kralja, naj bi se čim prej sprejel zakon o zavarovanju za primer starostne onemoglosti in smrti. Nj. Vel. kralj si je ogledal knjižnico, ki šteje 5000 zvezkov, nato pa je krenil v sejno dvorano, kjer so bile razvrščene na mizah tabele s statističnimi podatki o socialnem zavarovanju v Jugoslaviji, slike raznih ustanov Osrednjega in Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, propagandni material itd.

Nj. Vel. kralj se je živo zanimal za statistične podatke, ki ga je nanje opozarjal direktor Glaser. Posebno se je zanimal za propagandno gradivo Jugoslovenske zveze za treznost. Direktor dr. Glaser je pokazal kralju tudi statistične podatke, iz katerih se vidi, da pride v Jugoslaviji na leto na posameznega prebivalca za 500 Din alkohola, kar da okoli 6 milijard Din, medtem ko pride socialnega zavarovanja na posameznika na leto samo 33 Din.

Ko si je Nj. Vel. kralj ogledal še avtomatsko hišno telefonsko centralo, ki mu jo je razkazal inž. Iveković, se je podal v postajo za nezgode, kjer sta ga sprejela zdravnik dr. Weiss in dr. Zokali. Semkaj prihajajo oni, ki so se ponesrečili pri delu, da se zdravijo in da se dožene stopnja njihove nesposobnosti za gospodarstvo in nato na podlagi tega določi renta, do katere imajo pravico. Nj. Vel. kralj se je zanimal za vsakega bolnika in ga izpraševal o vzrokih in načinu njegove nezgode ter o razmerah, v katerih živi.

Nato je šel vladar v sobo šefa strokovnega oddelka Radovana Matjaševića, odkoder je z okna lep razgled na sanatorij na Brestovcu. Dal si je o tem sanatoriju podrobno poročati, potem pa se je napotil v prvo nadstropje, da si ogleda tamšnje prostore. Medtem so se na hodnikih zbrali vsi uradniki in nameščenci Osrednjega in Okrožnega urada, ki so kralja pozdravili z navdušenimi klici: »Živel kralj!« V dvorani v prvem nadstropju je bilo kakor vsak dan tudi danes mnogo delavcev, ki so čakali na nakazila za zdravnike in zdravnika. Kralj je nagovoril mnoge med njimi in se zanimal za njihove razmere, potem pa si ogledal še razne ambulance, po katerih ga je vodil šef-zdravnik Ivo Iveković.

Ob 13. uri je Nj. Vel. kralj skozi špalir uradnikov in nameščencev Osrednjega in Okrožnega urada, ki so ga ponovno navdušeno pozdravljali, zapustil impozantni dom delavskega zavarovanja in se po prisrčnem slovesu od vodilnih funkcionarjev zavoda vrnil v dvor.

Kraljica v humanitarnih zavodih

Zagreb, 3. februarja. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je zapustila dvor ob 11. dopoldne v spremstvu dvorne dame gospe Švrljgove ter adjutanta Mundorferja. Odprljana se je v železničarsko zavetišče na Trnjanski cesti, kjer jo je pričakala velika množica in jo sprejela s prisrčnimi ovacijami. Pri vstopu v zavetišče je kraljico pozdravil železniški direktor inž. Matko Schneller s kratkim govorom, za njim pa upraviteljica in organizatorica zavetišča ga. dr. Praškova, ki je predala Nj. Vel. kraljici lep album s podatki o delu zavetišča ter njegovi organizaciji. Kraljica je pregledala ureditev zavetišča, posebno oddelek za dojenčke.

Iz zavetišča se je odpeljala Nj. Vel. kraljica, ponovno burno pozdravljena od zbrane množice, v dom ustanove Ladoslava Schwarza na Mksimirski cesti. Tudi tam jo je množica ljudstva pozdravila z navdušenimi vzkliki. V domu, ki stoji nad upravo zagrebske židovske cerkvene občine, se je zbralo veliko število predstavnikov vseh zagrebskih židovskih zvez, korporej in društev ter mnogo članov zagrebskih židovskih društev. Pri vstopu v dom, ki je namenjen anemomim starim ljudem, je pozdravil Nj. Vel. kraljico v imenu zagrebskih židov predsednik cerkvene občine dr. Hugo Kon. Njegov govor so sprejeli vsi navzoči z navdušenimi vzkliki kraljici in kraljevskemu domu. Ko je se nadabrin Gavro Schwarz pozdravil in blagoslovil Nj. Vel. kraljico, ki je neka starka izročila šopek belih rož v imenu vseh onemoglih stanovalcev doma. Kraljica

si je ogledala ureditev doma ter se pogovarjala s stankami in starčki. Vpisala se je tudi v spominsko knjigo. Ob tej priliki so ji predstavili razne ugledne gospe in dame zagrebske židovske družbe. Pri odhodu so ji navzoči zopet privedli prisrčne ovacije.

Nj. Vel. kraljica se je odpeljala nato v gornje mesto, kjer je obiskala dekliški internat v Opatiški ulici, od tam pa se ob pol 1. vrnila v dvor.

Sokolski predstavniki v avdijenci

Zagreb, 3. februarja. AA. Danes ob 11. dopoldne je Nj. Vel. kralj sprejel v posebni avdijenci predstavnike zagrebske sokolske župe in zagrebskih sokolskih društev dr. Otona Gavrančiča, Hinka Naglerja, Milana Jankovića, dr. Iva Ražma, Franja Schwarzwalda, Adolfa Stefana in dr. Hrvoja Akačića. Ko se je Nj. Vel. kralj točno ob 11. pojavil med vrati mačega salona, so ga sokolski odposlanci pozdravili z navdušenim vzklikom: »Živel kralj!«

Starčina župe dr. Oton Gavrančič je prečital nato naslednjo spomenico:

Vaše Veličanstvo!

Sokolstvo zagrebskega mesta, naslanja se na bogate sokolske tradicije tega mesta. se je zbralo pod razvito zastavo Sokola kraljevine Jugoslavije da dostojno nadaljuje delo starejših pokolenj.

Da bi naše delo moglo dobiti potreben razmah in da bi mogli v bodočnosti izpolniti v polni meri visoke in dalekovidne naloge Vašega Veličanstva ter veliko zamilsel ustanoviteljev Sokolstva nam je potrebno v Zagrebu žarišče: moderno urejen in reprezentativen sokolski dom.

Zato smo se obrnili na kraljevsko vlado Vašega Veličanstva s ponižno prošnjo za stavbišče.

Vaše Veličanstvo je popolnoma doumelo potrebo tega našega doma ter nas je odlikovalo s svojo kraljevsko milostjo s tem, da je odredilo, naj se nam zaprošeno stavbišče daruje.

Sokolska župa Zagreb in zagrebska sokolska društva izrekajo najglobljo zahvalo Vašemu Veličanstvu, svojemu vzvišenemu vladarju in kralju udeležitelju za izkazano visoko milost.

Trdno smo prepričani, da se bo nameravana gradnja sokolskega doma v najkrajšem času začela in da bo dom v doglednem času izročen svojemu namenu.

Da pa bi mogli za vse čase ohraniti spomin na veliko dejanje in milost Vašega Veličanstva in na dobo starešinstva vzvišenega prvorojenca Vašega Veličanstva, Nj. Vis. prestolonaslednika Petra, prosimo Vaše Veličanstvo, da nam dovolji imenovati naš sokolski dom z imenom »Sokolski dom prestolonaslednika Petra«.

Vdano in svečano obljubljamo, da bo Sokolski dom vzorno gnezdo poštvalnih in delavnih Sokolov, da bo močna trdnjava jugoslovenskega narodnega in državnega edinstva, bratske sloge in ljubezni ter ognjišče dobrih in neumornih delavcev za veličino domovine, srečo kralja in napredek Sokolstva.

Naša največja želja je, da bomo vredni milostne pažnje Vašega Veličanstva, vredni imena našega Sokolskega doma.

Izrekaamo Vašemu Veličanstvu svojo srčno, iskreno in sinovsko vdanost in svojo nepojamno zvestobo.

Bog živi Vaše Veličanstvo in ves kraljevski dom! Zdravlo!

Nj. Vel. kralj je poslušal spomenico z vidnim zanimanjem. Konec čitanja so prisotni sokolski funkcionarji pozdravili z gromkimi klici »Zdravlo! in Živjote!«

Tajnik sokolske župe Hinko Nagler je zatem izročil Nj. Vel. kralju umetno okrašeno in v kožo vezano spomenico.

Nj. Vel. kralj je vsakemu odposlancu segel v roke, jih pozval, naj sedejo, in se v razgovoru z njimi živo zanimal za razvoj Sokolstva v Zagrebu, za stanje telovadnic in naposled za gradnjo sokolskega doma. Poudarjal je, da mora ta dom postati vreden hram sokolstva v Zagrebu, ter je pozval zastopnike sokolske župe, naj pospešijo njegovo gradnjo, pri čemer jim je obljubil svojo pomoč.

Kralj vrh Slemena

Zagreb, 3. febr. AA. Nekoliko minut po pol 4. se je Nj. Vel. kralj odpeljal v odprtem avtomobilu iz dvora v Gračane v zagrebski okolici. Ljudje so ga povsod spoštljivo in iskreno pozdravljali, kjerkoli so ga v okolici spoznali.

Nj. Vel. kralj se v Gračanih ni ustavil, nego je nadaljeval pot proti Slemenu. Odpeljal se je do planinske kočice, tam pa je stopil iz avtomobila. Pred kočjo je bila družba smučarjev, ki jih je kralj poprosil, naj ga spremljajo do piramide na vrhu Slemena. Vso pot se je kralj razgovarjal s smučarji o zimskem sportu. Na piramidi je ostal 15 minut in užival lep razgled proti Zagrebu.

Ko se je kralj vrnil nazaj k planinski kočici, se je tam zbralo že mnogo ljudi, zlasti smučarjev in izletnikov. Vsi so pozdravili vladarja z burnimi vzkliki: »Živel kralj!« Kralj je ljubeznivo odzdravil in se spustil v razgovor s smučarji in s staro priprosto žensko, ki oskrbuje planinsko kočjo in stalno v njej živi. Ugodil je tudi prošnji smučarjev, da se je med njimi fotografiral.

Ko se je kralj v mraku vračal v Zagreb mimo zdravilišča Brestovca, ga je tam pričakalo veliko število bolnikov in name-

ščencev sanatorija, ki so bili zvedeli, da je kralj na Slemenu. Priredili so vladarju navdušene ovacije. Kralj je dal ustaviti avto in pozdravil zbrane ljudi ter se rokoval z najbližjimi, nato pa je navto krenil dalje.

Tudi v Gračanih se je bila med tem nabrala množica ljudi, ki je čakala kraljevega povratka. Ko se je vladar vozil skozi vas, ga je prebivalstvo navdušeno pozdravljalo. Proti 6. se je kralj zopet vrnil v dvor.

Soareja na dvoru

Zagreb, 3. februarja. AA. Banški dvor so snoči videli izbrano družbo, ki jo je pozval Nj. Vel. kralj na soarejo. Ze pred 9. so se začeli zbirati povabljeni, ob četrtna 10. pa je bila dvorana nabito polna. Ob trideset na 10. sta se pojavila Nj. Vel. kralj in kraljica s svojim spremstvom. Stropna dvorana banske palače se je stresla od frenetičnega pozdravljanja in vzklikanja ljubljene vladarske dvojice.

Nato se je vršil kratek koncert, katerega izbrani, po pretežni večini iz domačih del sestavljeni program so absolvirali v splošno zadovoljstvo zagrebski pevski in glasbeni umetniki. Po koncertu sta Nj. Vel. kralj in kraljica povabila goste v drugo dvorano, kjer je bil pripravljen bogat bifé, obenem pa otvorila cerce. Zaradi pozne ure sta sprejela le omejeno število navzočih odličnih gostov, potem pa se okrog polnoči med gostim, navdušeno ju pozdravljajočim špalirjem zbrane družbe umaknila v svoje apartmane.

Spontana dijaška manifestacija

Zagreb, 3. februarja n. Nocoj ob pol 8. se je več sto dijakov z raznih zagrebskih srednjoškolskih zavodov zbralo spontano v mestu pred veliko gimnazijo in realno ter se podalo nato s skupino jugoslovenskih zastav manifestirati po ulicah in nato pred kraljevski dvorec. Na neprestane klice in navdušeno pozdravljanje sta se pokazala Nj. Vel. kralj in kraljica na balkonu nekaj pred 8. in se zahvaljevala dijaški mladini za presrečne ovacije.

Zetski ban v Dubrovniku

Dubrovnik, 3. febr. n. Danes je posetil Dubrovnik novi zetski ban dr. Uroš Krulj. Pred mestno hišo ga je pozdravil županov namestnik kapetan Hagija, ki se je zahvalil banu za njegov obisk baš na praznik dubrovnikega patrona sv. Vlaha. Pr po zdravju je bilo navzočega mnogo dubrovnikega meščanstva. V svojem kratkem govoru je poudarjal ban dr. Krulj velike zasluge Dubrovnika v preteklosti tako v nacionalnem kakor kulturnem oziru ter opozarjal na naloge, ki jih ima Dubrovnik tudi za bodoče.

Ban se je udeležil nato tudi slovesne procesije na čast sv. Vlahu, popoldne pa je priredil dubrovniški škof dr. Carević na čast banu čajanko.

Velika nemška razstava v Beogradu

Beograd, 3. febr. p. Pričetkom meseca marca bo v Beogradu otvorena razstava nemške sodobne umetnosti. Za razstavo vlada v Beogradu že sedaj veliko zanimanje, ker bo ena največjih, kar jih je Nemčija priredila po vojni v inozemstvu.

Učiteljska imenovanja

Beograd, 3. febr. p. Za pogodbeno učitelje, odnosno učitelje v dravski banovini so postavljeni: Drago Sancin v Čatežu na Savi, Marija Lavrenčič v Tišini, Julija Beričić v Tišini, Frančiška Kenda v Črmošnjicah, Zofija Kemperle v Veržeju, Valesija Boskin v St. Janžu pri Slovenjgradcu in Marija Koršić pri Sv. Bolfenku.

Iz državne službe

Beograd, 3. februarja AA. Iz 3. skupine v 2. skupino II. kategorije je pomaknjen uradnik Poštne hranilnice v Ljubljani g. Podgornik.

Ministri v Zagrebu

Zagreb, 3. februarja n. Z današnjim jutranjim brzovlakom so prispeli iz Beograda v Zagreb ministar za promet inž. Radivojevič, minister brez portfelja švegel in generalni direktor državnih železnic inž. Šrepolović.

Smrt južnosrbskega narodnega delavca

Beograd, 3. februarja 1. Po daljšem težkem bolehanju je umrl nocoj ob 8. v sanatoriju Vračar, bivši narodni poslanec ter znani nacionalni delavec dr. Mihajlo Juškalović, ki je zlasti uspešno deloval v Južni Srbiji še za časa turške oblasti.

Palača PAB v Beogradu

Beograd, 3. februarja p. Upravni odbor Privilegirane agrarne banke je na svoji zadnji seji sklenil, da zgradi v Beogradu veliko palačo za svoje poslovne prostore. Izbrano je že primerno mesto v bližini bivšega postopja ministrstva za promet nasproti novega parlamenta.

Inspekcija parnih kotlov v Osijeku

Beograd, 3. februarja AA. V Osijeku bo sedež banovinskoga strokovnega referenta za inspekcijo parnih kotlov s področjem osijekega okrožnega inspektorata.

Važne zadeve banovine

Podrobnosti z razprav banskega sveta — Vsestransko podpiranje tujkega prometa — Modernizacija naših zdravilišč — Kriza bratovskih skladnic

Banski svet je zaključil svoje prvo zasedanje. Iz zanimive in stvarne razprave, ki je nudila verno sliko položaja in razmer v banovini, bomo še naknadno objavili najvažnejše momente, v kolikor to še nismo storili.

Na šesti seji je pred zaključkom razprave o proračunu oddelka za trgovino, obrt in industrijo gosp. Ciril Pirc opozoril, da je tekstilna sola v Kranju, ki je prenapolnjena z učenci, premalo dotirana. Zahvaljuje se banski upravi za dosedanje pomoči in prosi, naj podpre to prekoriščno solo še bolj.

Gz. Gajšek, Lebinger, Košir in Serbinek predlagajo, naj se omeji krošnjarstvo in naj bodo trgovine ob nedeljah odprte nad 2 uri. Gosp. Ramovš je za strožje nadzorovanje krošnjarstva, g. Steblovnik zahteva višjo dotacijo obrtnonadaljevalnih šol. Dr. Sajovic svira pred prenatrpanimi ukrepi proti krošnjarstvu, ker bi bili s tem prizadeti tudi mnogi kraji naše banovine. Zagovarja uvedbo vajeniških varuhov, katerih naloga bi bila, da se brigajo za čim boljše vzgojo zaupanih jim varuhov. G. Ivan Lončar govori o čevljarnstvu v Trzinu in okolici in o potrebi primernih strokovnih tečajev. Prosi bansko upravo, da podpre proteste čevljarskih združenj proti trzinu Batji.

Ban dr. Marušič z veselim ugotavlja, da so vsi gg. člani banskega sveta, brez oziroma na svojo interesno zastopstvo, ki jim je sicer na sru, poudarjali, da jim je predloženi proračun majhen. To dokazuje, da se vsi čutimo vezani s trgovino, obrtjo in industrijo in da vlada med vsemi gospodarskimi panogami interesna solidarnost. Ako pa govorimo o posameznih poglavjih proračuna, moramo vedno imeti pred očmi ves proračun kot celoto. Zaradi tega ni pravilno ocenjevati izdatke posameznih poglavij le po odstotkih celotnega proračuna ali pa ga primerjati z davčno močjo dolžne panove. Iz solidarnosti, ki jo je poprej poudarjal, ima kmetski stan ravno ta interes, da je proračun tega poglavja velik. V predloženi proračunu je hotela banska uprava vsaj nakazati, v kateri programatični smeri namerava udeleževati svojo skrb za povzdigo obrti, trgovine in industrije.

Tujski promet

Načelnik gosp. dr. Rudolf Marn je s kratkim uvodom otvoril razpravo o banovinskem proračunu za podpiranje tujkega prometa.

G. Prepeluh poudarja veliko važnost tujkega prometa, meni pa, da bo banovina mnogo storila zanj, če samo z izvedbo svojega gradbenega programa. Podpre turističnim društvom so prevelike; bolj od hotelarstva bi bila potrebna vrtnarska šola.

Ban dr. Marušič je poudarjal med drugim, da niso samo dobre ceste pogoj za tujski promet, ampak kraji morajo biti taki, da ljudi privabijo. Zato je treba gledati na to, da se nudijo tujem v teh krajih čim večje ugodnosti. Za povzdigo vrtnarstva je preskrbljeno deloma že v proračunu za kmetijsko, deloma pa vzorno gojijo vrtnarstvo tudi banovinska zdravilišča v Rogoški Slatini in Dobrni ter šolski vrtovi. — Glede na to, da privabimo zlasti tujece iz inozemstva, ker se z njimi obogati naše narodno gospodarstvo. Zato je treba naša kraja, zlasti banovinska zdravilišča in naša letovišča adaptirati predvsem za inozemski tujski promet.

G. dr. Franjo Roš pogrša nadzorstvo nad tujskim prometom, ki bi moralo biti izvedeno do zadnje vasi. V vseh večjih občinah naj se sestavi komisije, ki bi morale kontrolirati sode za tujece, cene itd. Te komisije bi bile podrejane banovini, ki bi morala na podlagi predloženih poročil izdajati primerne ukrepe. Predlaga, naj se tujkoprometnemu društvu v Laškem nakloni primerna podpora. — G. Kregar predlaga, naj se čim prej prične s poukom na gostilničarski šoli v Ljubljani. — G. dr. Pivko predlaga, naj se tudi organizirajo, ki se samo prehodno bavijo s pospeševanjem tujkega prometa (reprezentantni sprejemni tujih gostov itd.), kadarkoli kaj večjega prirede v ta namen, da primerna podpora.

G. Golouh predlaga, naj se organizira v banovini v letošnjem letu kakšna večja internacionalna šahovska prireditve, ki bi mnogo pripomogla k povzdigu tujkega prometa. Strogo naj se kontrolirajo cene v hotelih, letoviščih in zdraviliščih in gleda na solidnost naših hotelierjev in gostilničarjev.

G. dr. Juvan poudarja potrebo hotelarstva v Mariboru. Občina bi prevzela del stroškov. — G. Mihelič prosi, naj se za vsak skemu olepševalnemu društvu primerna podpora. — G. Serbinek poudarja potrebo, da znajo carinski uradniki v Mariboru po možnosti tudi nemški jezik. — G. Pfeifer naglašja, da je tujski promet v Posavju v primeri s dvojnjo dobo padel skoraj za 50%. Temu je krivo onesnaženje Save po TKD, ki naj se prisili, da izvede mehanično čiščenje vode. — G. Babnik predlaga, naj se da primerna podpora za oskrbovanje takozvane Županove jame pri Grosupljem. — G. dr. Koritnik predlaga, naj se da čabarskemu srezu, ki je zaprt od vseh strani, primerna železniška zveza in tako ustvari prvi pogoj za povzdigo tujkega prometa v teh krajih.

G. pomočnik bana dr. Pirkmajer je nato izjavil med drugim: Proračuna tujkega prometa ne smemo motriti ločeno zase, temveč v zvezi s celotnim proračunom. Saj služijo gotovo 50% ostalega proračuna tudi razvoju tujkega prometa. Temu namenu služijo cestni fond, podpore za asanacijo in pospeševanje intenzivne in kvalitetne kmetijske produkcije.

Pospeševanje tujkega prometa pa ne obstoja le v propagandi, temveč je potrebno tudi to, da bodo omogočili tujem prijetno bivanje. Zato se dajejo večje podpore tujkoprometnim zvezam, ki naj razpredejo po celi banovini svoje podorganizacije. — G. Pirc za planinska društva so umestne, ker vzdržujejo dohode na hribe in gore, kar je zvezano z velikimi stroški. Spodbuda, da se posveti nadzorovanju tujkega prometa večja pažnja, je bvalnevredna. Banska uprava je že lani izdala primerne ukrepe občinam, da izvršijo revizijo hotelov, gostiln itd. Nameravalo se je zato postaviti celo posebno nadzorovalni organ. Glede hotelarstva šole pripominja, da se namerava eventualno začasno otvoriti v Rogoški Slatini, ako se to jeseni ne bo mogla ustanoviti v Mariboru.

Banovinska zdravilišča

G. dr. Pirkmajer je nato dal še obširno poročilo o investicijah v banovinskih zdraviliščih Dobrna in Rogoška Slatina.

G. ban dr. Marušič

je poudarjal, da je bil spočetka skeptičen glede tega ali se bodo stroški za predvidene investicije v teh zdraviliščih krili iz dohodkov zdravilišč samih. Po natančnem študiju in zaslišanju strokovnjakov se je uveljavil da bosta stroške krili obe zdravilišči sami. Ker vidi potrebo takih investicij in preureditev teh naših zdravilišč in ker so take investicije tudi s stališča tujkega prometa velikega pomena, smatra te investicije za umestne in potrebne.

G. dr. Sajovic izjavlja, da se strinja s temi investicijami.

G. Rajh izraža pomisleke, ali ne bi povzročanje cen sobam imelo za posledico, da se bo zmanjšalo število gostov in da zaradi tega zdravilišči ne bosta mogli amortizirati investicij.

G. ban dr. Marušič izraža mnenje, da bo moderna oprema hotelov in drugih objektov v teh zdraviliščih za tujece samo še večja privlačnost. Razen tega povzročanje cen ni toliko, da bi se bilo bati, da bi bil dotok tujcev manjši.

G. pomočnik bana dr. Pirkmajer računa s tem, da bo tujski promet v obeh zdraviliščih ostal vsaj na isti višini, kakor ga kaže sedanji razvoj. Investicijski program je sestavljen po sedanji faktični potrebi, vendar pa se bo izvedel v etapah K amortizaciji teh investicij pa ne bodo pritegnjene samo nove zgradbe, temveč tudi že sedaj obstoječe, ki se bodo modernizirale ter tako njih dohodek povečali. Ker sode v sedanjih hotelih zdravilišča niso bile glede komforta sode, so bile tudi cene primeroma nizke. Za večji komfort zahtevamo lahko tudi večje cene.

G. Mihelič poudarja, da zdravilišče Dobrna ne zadošča več dosedanjim potrebam in predlaga naj se uprava vrelcev v Rogoški Slatini loči od uprave hotelskega obrata. — G. Lebinger se pridružuje temu predlogu. — G. referent Božić pojasni, da je knjigovodstvo uprave vrelcev popolnoma ločeno od knjigovodstva hotelskega obrata. — G. Lipej priporoča, naj bi se posvečala mineralni vodi v Rogoški Slatini večja pozornost. Seja je bila nato zaključena.

Bratovske skladnice

Na sedmi seji banskega sveta je spravljal g. dr. Obersnel na razpravo kritični položaj bratovskih skladnic in predlagal, da se jim da javna pomoč. Pojasnil je, da bi bila sancijska pomoč s približnim prispevkom 1 milijona Din od strani države ter s kakim skromnejšim prispevkom od strani banovine za gotovo vrsto let; s tem bi se upostavilo ravnotežje, ko ne bo več starih upokojencev, in stanje bi postalo nekako stabilno.

G. ban dr. Marušič je pripomnil, da je težko zahtevati od države ali od kake druge javne uprave, da bi se korporacije, ki so avtonomno organizirane, na ta način podpirale. Po svojem stroju se morajo vzdrževati po samih interesih.

G. dr. Sajovic poudarja, da so delodajalci v glavnem krivi, da je prišlo do izgub. Oni bi morali skrbeti za to, da bi se nabirali denar naložili tako, da bi bil tudi po vojni na razpolago. V vodstvu bratovskih skladnic naj bi bil tudi zastopnik vlade ali banovine, ki naj bi imel vpogled v vse poslovanje ta gospodarstva.

G. inž. Stigar razlaga, kako so druge države, kjer se ravnajo bratovske skladnice nahajajo v težkem položaju, skušale rešiti uo vprašanje. Pomoč je vsekakor nujno potrebna. Vzrok krize naših bratovskih skladnic je iskali tudi v tem, da so naši premovalniki v zadnjem času precej nazadovali v produkciji. Dobro bi bilo, če bi se posredovalo, da bi se zopet povzeli kontingent dobave premoga iz naših premovalnikov. Nadzorstva, katerega je omenil g. dr. Sajovic, ne bi bilo potrebno, ker ima rudarska oblast itak pravico nadzorstva in more vsak čas poslati na seje svojega zastopnika. Toplo priporoča predlog g. dr. Obersnela. Bratovskim skladnicam naj bi se povrnilo nekaj premoženja, ki so ga izgubile ne po svoji krivdi, temveč po krivdi prejšnje avstrijske vlade.

Nepopustljivost Macdonalda

London, 3. febr. AA. Predsednik vlade Macdonald je imel na sestanku delavskih zastopnikov v parlamentu govor in dejal, da vlada ne bo podala ostavke, čeprav bi liberalna stranka zahtevala dalekosežne amandmane glede na zakonski načrt o strokovnih organizacijah. Vlada bi podala ostavko šele po jasni nezaupnici Sodijs, da je ta sklep delavske stranke v zvezi s splošnim prepričanjem, da bi pri takojšnjih novih volitvah odnesli zmago konzervativci.

Nesoglasja v bolgarski vladi

Sofija, 29. januarja.

Odkar sta se vrnila iz Zeneve ministrski predsednik Ljapčev in zunanji minister Burov, se v sofijskih političnih krogih vse intenzivneje vzdržujejo vesti, da mora vsak čas priti do izbruha krize v vladi.

Kakor znano, se je g. Ljapčev vrnil iz Zeneve, ne da bi bil dosegel svoj glavni namen; finančni odsek Društva narodov se bo namreč na enem svojih prihodnjih zasedanj baval s sanacijo bolgarskega zadruštva, ki stoji pred popolnim polomom in ga more rešiti edino le mednarodna pomoč. Ako se ta ne doseže, preti neizogibna poguba vsemu bolgarskemu narodnemu gospodarstvu, zgrajenemu ravno na zadruštvi. V Zenevi so, kakor so poročali bolgarski opozicijski listi, očitali bolgarski državni upravi, da se v svojem državnem gospodarstvu ni ravnala po željah in navodilih finančnega odseka Društva narodov.

Ta očitke je nedvomno uvod sporom, ki so nastali v vladi g. Ljapčeva, čeprav so konflikti že starejšega datuma in gre pri njih v prvi vrsti za nesoglasja med Ljapčevom in Burovom na eni strani in finančnim ministrom Molovom na drugi strani. Molov namreč zahteva silno dalekosežno redukcijo državnih izdatkov zlasti personelnih, Ljapčev in Burov pa se temu upirata. K temu pridejo še nesoglasja političnega značaja, ker zahteva Molov, naj novih parlamentarnih volitev ne vodi Demokratiški zbor sam, kakor bi rada Burov in Ljapčev, temveč skupno s strankami, ki prihajajo v poštev za bodočo vladno koalicijo.

Neuspeh v Zenevi je seveda le še postal ta nasprotstva. Zato se je včeraj, ko je popoldne kralj sprejel v avdienci finančnega ministra Molova, hitro raznesel po prestolnici glas, da je Molov podal ostavko, kar se je zdelo tem verjetnejše, ker je bil takoj za Molovim pozvan v avdienco ministrski predsednik Ljapčev. Zoraa je komentiral to dve avdijenci, pripomnila, da je Molov silno vznemirljivo zaradi neprestanega vmešavanja ministrskega predsednika v posle njegovega resorta. dočim pa ga na drugi strani predsednik ni pozval, da bi se udeležil razgovorov v Zenevi, tičočih se njegovega resorta.

Finančni minister Molov, na katerega je, kakor se zatrjuje, vplival sam kralj, da bi se sprilil z ministrskim predsednikom, danes ni prišel v ministrstvo in z ministrstva je bilo sporočeno listom, da minister Molov nekaj časa ne bo prihajal v ministrstvo, ker je obel. To službeno obvestilo je v javnosti le še bolj utrdilo mnenje, da gre res za krizo v vladi, da je minister Molov v resnici podal ostavko.

Odpor Ljapčeva in Burova proti finančnemu programu izvira brez dvoma iz volilopolitičnih razlogov. Ljapčev je pač za vse predlagane skrajne, toda ne sedaj, ne pred volitvami, ker je prepričan, da bi se vsi tisti, ki bi jih prizadeli ti ukrepi, čež njo izpremenili iz vladnih pristave v najhujše nasprotnike »Demokratičskega Sgovora«, s čimer bi bil volilni uspeh sedanje vlade zelo ogrožen. Ljapčev zato tudi hoče, da »Demokratiški sgovor« sam izvrši volitve, da bi ne bilo pred volitvami očitani, da on pripravlja ona »zloglasna skrajšanja«, češ da to hoče samo Molov s svojo skupino. Po volitvah pa bi Ljapčev seveda pritegnil k sodelovanju v vladi še druge skupine, ki naj bi prevzele soodgovornost za vse skrajne ukrepe, ki bi se potem morali izvesti, ker je brez njih gospodarski polom neizogiben.

Kak neposreden učinek bo imela pasivna resistenca finančnega ministra Molova, je neizvestno. Ni pa izključeno, da Ljapčev izrazi to priliko, zlasti če gre v resnici za ostavko finančnega ministra, da pretvori delno krizo v splošno in si izposluje nalog za sestavo vlade, ki bo vlada čistejša »Demokratičskega sgovora« z volilnim mandatom.

Krvava drama v Zagrebu

Zagreb, 4. febr. n. Nekaj minut pred poldnevom je prisopihal danes na državno tožilstvo v Zagrebu razburjen možki ter se predstavil državnemu tožilcu dr. Marovčiču za Vladimirja Bosanca, stanujočega na lici 147 S trepetajočimi rokami je položil na mizo pred državnega tožilca šop ključev s pripombo, da je nekaj trenutkov prej zaklal svojo ženo. Takoj je bila odposlana na lico sodna komisija, ki je res našla v stanovanju umorjeno Bosancinovo prijateljico Ano Kirt s preza-nim grlom. Poleg umorjenke so našli dva noža, od katerih je bil eden okrvavljen. Značilno je, da ni bilo po pripovedovanju bližnjih sstanovalec slišati iz stanovanja niti najmanjšega prepira ali kakšnih glasov. Danes se niso ugotovili, kaj je bil pravi razlog tej krvavi drami.

Katastrofalen potres v Novi Zelandiji

Potres je opustošil na severnem otoku Nove Zelandije več mest — Najhuje sta prizadeti mesti Napier in Hastings — Veliko število mrtvih

London, 3. februarja. AA. Iz Nove Zelandije poročajo o silnem potresu v tamošnjih krajih. V zalivu Hawkes je porušil potres mnogo mostov in viaduktov. V bližini mesta Napier so se pogreznila morska tla. Več ladij je vihar vrgel na odprto morje, a v luki se je vnelo več petrolejskih tankov. V Napieru je bilo mnogo oseb ubitih. Na kraj katastrofe sta bili odposlani dve križarki z živili in zdravili.

Wellington, 3. februarja. AA. Trgovski mestni del Hastingsa je potres popolnoma uničil. Izpod razvalin so potegnili 5 mrtvih. Zdravila prihajajo od povsod. Dosej so našli 100 mrtvih. Položaj v Napieru je nejasen. Smrtih žrtev bo najbrže nad 100. Wellington, 3. februar. AA. Davi ob 8.51 so imeli v Novi Zelandiji dve uri trajajoč močan potres, ki je povzročil ogromno materialno škodo. Najhuje je prizadeto mesto Napier, kjer so se porušila v središču mesta vsa velika poslopja. Na več krajih so izbruhnili silni požari. Boje se, da je mnogo smrtnih žrtev. Iz Aucklanda je odplula na pomoč vojna ladja »Dunedin« z zdravili, zdravniki in strojezniki.

Wellington, 3. febr. s. Potres je zahteval 21 smrtnih žrtev v Hastingsu, kjer je bila uničena bolnica ter se je porušil tudi dom strežnic. Več oseb je bilo pri tem ubitih. Požar traja po vsem mestu dalje. Polovica mesta je uničena. Danes je bil ustanovljen odbor za razdelitev živil. Kraji Wairea, Waipukarau in Waipawa so močno poškodovani.

London, 3. febr. s. Po pripovedovanju očividca potresa v Novi Zelandiji nudi mesto Napier sliko kraja, ki ga je težko poškodovalo bombardiranje. Smrtnih žrtev je zelo veliko. Glavna poslopja v središču so se porušila. Od glavne pošte je ostalo samo pritličje. Potresni sunki so trajali dve uri.

Wellington, 3. febr. s. Po zadnjih vesteh znaša število ranjenecv v mestu Napier nad 1000.

London, 3. febr. s. Po vesteh iz Oaklanda

Krvav spopad med Indij in muslimani

London, 3. febr. d. V neki vasi pri Ravalpindiju v Fundžabu je došlo v nedeljo do krvavih izredov. Povod je nudil neki mohamedanec, ki si je v gostilni peklo kos mesa. Ker je vol pri Indijih in Sikhih sveta žival, so pristavi obeh verstev napadli mohamedanca, ki je poklical iz bližnjih vasi na pomoč svoje verske pristave. Njegovemu pozivu se je odzvalo več sto mohamedancev, ki so oplenili in »gali 15 trgovin, pomateli vse goveje meso, ki so ga izsledili, v indski tempel, napadli nekega podčastnika Sikhov ter ga živga sežgali. Sikhi in Indijci se spustili v divjo borbo v muslimani, v kateri je bilo nešteto oseb ubitih in ranjenih. V vas je bil odposlan močan oddelek policije, da je vzpostavil zopet red.

Justifikacija turških vstajev

Ankara, 3. februarja d. Parlament je potrdil od prekega sode v Menemenu izrečene smrtne obsode. V dveh primerih je bila smrtna kazen izpremenjena v doletno ječo. V Menemenu so postavili 28 vojšal in so bile justifikacije izvršene danes. Nekega derviša so obsili na mestu, kjer so reakcionarni zarotniki obglavili nekega turškega oficirja.

Ateistični kongres na Dunaju

Berlin, 3. februarja s. Po vesteh iz Moskve namerava komunistična internacionala brezbožnih na konferenci, ki bo v kratkem na Dunaju, določiti važne organizatorične ukrepe. Kot petletni načrt za dobo od l. 1931. do 1936. namerava izvesti organizacija 25 do 35 milijonov ateistov, ki bodo tvorili važen borbeni faktor proti vplivu katoliške cerkve. V Evropi in Ameriki nameravajo uvesti dan svobodomiselcev kakor 25. februar kot dan brezposelnih. V založbi »Vorwärts« je izšla nova brošura, ki se bavi z izstopi iz cerkve. V tej brošuri se javlja, da so se v Nemčiji organizirali izstopi iz cerkve kakor še nikoli doslej. Nemška zveza svobodomiselcev šteje že 600.000 članov ter je izvedla okoli dva milijona izstopov.

Katastrofalen požar v New Yorku

New York, 3. februarja AA. Na Broadwayu je izbruhnil ogromen požar. Vse požarne brambе so bile mobilizirane. 19 oseb je bilo ranjenih, 1 žena je zgorela.

Pokvarjena vele mestna mladina

Beograd, 3. febr. p. Današnje »Vreme« objavlja senzacionalno poročilo o grdem zločinu, ki ga je izvršilo 7 neznanih beograjskih mladenčev, baje iz uglednih beograjskih rodbin. Mladenci so v elegantnem avtomobilu na zelo teatralen način ugrabili dve dekleti. Prva obeh deklet, Smilja po imenu, je še le nedavno prišla v Beograd iz Crne gore. Sinoči je šla od kolodvoza po Nemanjini ulici do Slavije in je že na poti opazila, da ji sledi avtomobil, poln mladih ljudi. Pri Slaviji je srečala svojo znanko neko Stano. Ko sta hoteli zaviti v Makenzijevo ulico, so neznanici skočili iz avtomobila ter ustavili obe dekleti. Ker se nista pustili pogovarjati, da bi šli z njimi, so ju s silo potegnili v avtomobil in po dolgem blodenju po Beogradu, da bi zabrisali sled, so zavili v neko temno ulico, kjer so obe dekleti odvedli v neko hišo ter izvršili nad njima grd zločin. Proti jutru se je posrečilo Smilji pobegniti iz hiše. Izvedela je od pastantov, kje je policija, ter je prijavila zločin. Njeno zdravstveno stanje je zelo težko. Smilja ni mogla povedati, kaj se je zgodilo nadalje z njeno tovarišico Stano, ki je ostala še v skrivnostni hiši in ki je policija ni več našla, ko je vdrla v hišo. Aretirala je nekega stanovaleca, o katerem pa še ni znano, ali je bil udeležen na zločinu ali ne. Lovovščina pokvarjenih mladenčev je vzbudila v Beogradu veliko ogorčenje.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Oblačno, počasno razjasnjevanje, precej stalno, nekaj toplejših vremen. Situacija večrajšnega dne: Barometriški minimum nad Jadranom je nekaj oslabil in prešel na gornje Primorje. Področje severnozapadne Evrope prekriva nizek pritisk, dočim je večji del vzhodne Evrope pod vplivom razširjenega anticiklona. Enako prekriva jugozapadni del kontinenta višji pritisk. Tlak se je večinoma dvignil za največ 2 mm, padel pa je za največ 3 mm samo v vzhodnih pokrajinah.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Večinoma nejasno. Tudi na dosedaj jasnih ozemljih oblačneje.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrži najgloblje žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani soprog in predobri oče, sin, brat, zet, svak in stric, gospod

dr. Josip Goljevšček
odvetnik v Murski Soboti

sinoči ob ¼ na 11. uro ponoči na Golniku mirno in Bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v Murski Soboti v sredo, dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Sodna ulica šte. 4, na tamošnje pokopališče.

Murska Sobotica — Ljubljana — Sežana, dne 3. februarja 1931.

ILONKA, soproga — SONJA, BORIS, PEPI, otroci — IVAN in KAROLINA GOLJEVŠČEK, starši — MILKO, LADISLAV, ALOJZIJ, bratje — MARA DR. PUNTARJEVA roj. GOLJEVŠČEK, sestra — DR. PUNTAR, JOSIP, svak, in vse ostalo sorodstvo. 3005

Javljamo tužno vest, da je naš uradnik, gospod

Pavel Stefanović - Stasenko

po daljši bolezni včeraj preminul.

Blagopokojni je bil mnogo let naš zvest sotrudnik, katerega bomo ohranili v najlepšem spominu.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1931.

Ljubljanska Kreditna banka

Naši kraji in ljudje

Na grobu kapetana Šircelja

Takoj, ko stopiš na prijazno mokronosko pokopališče, se ti ustavi pogled na svežem grobu ob zidu na nasprotni strani vhoda, kjer počiva poleg svoje dobre mame prerojen umrl kapetan Jože Šircelj. Precej velik prostor je pripravila ugledna rodbina svojim članom za večno domovanje, pa je še premajhen za toliko množino vencev, ki so jih položili svojci, prijatelji in tovariši nepozabnemu Pepetu na grob.

Kapetan J. Šircelj v uniformi bivšega jugoslovenskega polka v Sibiriji.

V nedeljo smo poromali na svežo gozmo predragga Pepeta tudi njegovi tovariši iz Sibirije, da počastimo njegov spomin. Težak udarec je bila njegova prerana smrt za vse, ki so ga poznali, a še mnogo težja bi bila, da jih ne tolaži zavest, da spi večno spanje v domači zemlji, med svojimi dragimi ob vznemirjenosti žalostne gore in vesele priče, kamor je tako rad zahajal. Z bridkosti pomešana ljubezen njegovih domačih mu je zrahljala zemljo, da bo mirno in sladko spal.

Pri vходу na pokopališče nas je čakala pokojnikova rodbina — 79letni oče, izred-

Grobnična rodbine Šircelj v Mokronogu

no trdna dolenska korenina, in brat Srečko s soprogo in hčerko. Izredno ljubeznivo so nas sprejeli in molče smo obstopili Pepetov grob. Se en vence je bil priložen k njegovemu zgledu, na strnjeno kri spominja barva traku z napisom: »Dobrovoljci bivšega jugoslovenskega polka v Sibiriji — svojemu nepozabnemu tovarišu 1918 do 1920.« Sibirija — Mokronog! Čudna so pota usode... Molče smo se zagledali v kup vencev, pod katerimi smo videli v duhu njegov vedno dobrodušen obraz. Se po smrti se je držal na smeh. Radi bi mu bili povedali, da smo ga prišli obiskat, pa smo se bali, da bi ne motili z besedo neme bridkosti njegovih domačih, ki so ga ljubili tako, kakor zna ljubiti samo dobro, zlato slovensko srce.

Na splošno željo danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., 7. in 9. zvečer

Lažni feldmaršal

Najsijajnejša veseliga, ob kateri se smeje že vsa Ljubljana! Pridite in zabavajte se tudi Vi!

Krasen dopolnilni spored!

Telefon 2124.

Elitni kino Matica

Božo Šramel banovinski prvak v smuških skokih

Obmejni promet v statistiki policijskega komisarijata

Jesenice, 31. januarja. Letna statistika policijskega komisarijata na Jesenicah izkazuje, da je lani bilo po zakonu o zaščiti države aretiranih 27 oseb, zaradi goljufije 9, zaradi ponarejenih potnih listov 9, zaradi vploma 5, zaradi tatvine 13, zaradi špijonaže 1, zaradi prostitucije 2, zaradi trgovine z dekleti 1, zaradi vojnega begunstva pa 12 oseb. Državno mejo je brez dovoljenja prekršilo 96 oseb.

Naših državljanov je bilo iz drugih držav izgnanih in oddanih komisarijatu 95 oseb. Tujih državljanov pa je bilo po raznih oblikih izgnanih in oddanih komisarijatu za izgon 69.

Pri komisarijatu je bilo pregledanih in vpisanih potnih listov pri polovanju v državo in iz nje: Jugoslovenov 52.994, USA 2.430, Avstrijcev 23.294, Bolgarov 4.057, Grkov 1.362, Angležev 417, Italijanov 3.570, Madžarov 682, Nemcev 29.161, Poljakov 698, Turkov 137, Rumunov 688, Francozov 965, Čehoslovakov 9.150, Svcarijev 1.034, ostalih državljanov 2.361. Policijsko ekspozituro komisarijata na postaji BLEDEJERO je v času 1. aprila do 15. oktobra pasiralo 17.322 potnikov.

V prekomorske države se je izselilo 7146, v evropske države pa 4960. Povratnikov iz prekomorskih držav je bilo 6040, deportiranih iz prekomorskih držav 267 in tuzemskih 87; repatriiranih je bilo iz prekomorskih držav 928 in iz tuzemskih držav 313; izgnancev je bilo skupno 164. Propustnic za prebivalce v coni državne meje 10 km je bilo izdanih po komisarijatu za jugoslovenske državljane 3384, od strani avstrijske, odnosno italijanske oblasti pa 4860. Vseh potnikov, ki so lani pasirali komisariat in ekspozituro je bilo 178.518. Spisov je bilo rešenih 7778. — Stanje osebja pri komisarijatu je: višji komisar kot šef, dva pomočnika komisarja, dva policijska agenta in 8 orožnikov.

Zloraba zbora »Sängerknaben« v Slovenjgradcu

Slovenjgradec, ob koncu januarja.

Pred dvema tednoma so prišli v Slovenjgradec gostovat dunajski »Sängerknaben«. Priredili so cerkveni koncert, nato pa so nameravali zapeti tudi v rojstni hiši skladatelja Huga Wolfa, in sicer tako, da bi jih čuli tudi poslušalci pred hišo. Govoriti je tudi nameraval g. dr. Zanger iz Celja. Ker je bilo to zabranjeno, je celjski nemški tehnik prišel s kampanjo proti tukajšnji občinski upravi in obenem je bilo poskrbljeno, da so nas začeli napadati tudi nemški dnevniki. Treba je, da zavzamemo k vsebini teh člankov stališče tako za mestno občino, kakor tudi za someščane, ki so po daleko pretežni večini naše narodnosti.

Objektivno moramo predvsem povedati, da so se razmere po 6. januarju 1929 v našem mestu nepričakovano hitro ugledile. Prebivalci nemške narodnosti so celo pokazali lojalnost s tem, da so začeli zahajati k prebivalcem v bilo izključno vsaka strankarska politika in so vsi člani usmerili delovanje izključno le gospodarskemu procvitu naše občine. Lani v novembru pa je prišla na dnevni red tudi točka o preimenovanju ulic in cest. Tu je Ivan Šuler predlagal, da bi se imenovala ulica, ki vodi od rojstne hiše Huga Wolfa proti osnovni šoli, po Hugu Wolfu. Ta predlog pa je pretežna večina odklonila. Nekateri odborniki so utemeljevali odklonilno stališče s tem, da v Avstriji danes gotovo nikjer ne bi imenovali ulice po kakem zaslužnem Slovencu, drugi zopet s tem, da imamo sami zadosti zaslužnih mož, na katere lahko s ponosom kažemo in ki slovijo tudi v inozemstvu. Nota bene: Do prevrata je bil občinski zastop nepretrgoma v nemških rokah in v njem ni bilo nikdar niti enega Slovence. In če ti gospodje tedaj niso poznali Huga Wolfa, ali ga vsaj niso smatrali za vrednega, da bi po njem imenovali kako ulico ali mu postavili spomenik, tedaj se pač tudi sedaj v nacionalni jugoslovenski državi ne more zahtevati od našega občinskega sveta, da bi popravil to, kar so oni zamudili. Odločno odklanjamo insinucijo, kakor da bi mi Slovenci Huga Wolfa sploh ne poznali. Pred meseci je neka slovenska revija objavila tudi slike iz Slovenjgradca in je bil na prvem mestu vpodobljen Hugo Wolf, kar svedoči, da smo mi najmanj toliko kulturni in pietetni, kakor naši someščani nemške narodnosti.

Očitno pa so se Nemci nad omenjenim odklonilnim sklepom občinskega odbora hoteli maščevati in zoper njega javno manifestirati. Ker pa niso hoteli priti v nasprotje z zakonom o zaščiti države, so kratkoma zlorabili priliko ob gostovanju dunajskih »Sängerknaben«. Na plakatih je bil kot edina točka tega zbora objavljen cerkveni koncert. V pismu dne 9. januarja pa je celjski odvetnik dr. Zanger navedel tudi drugo točko, kjer pravi, da se bo vršila po koncertu spominjska svečanost v hiši Huga Wolfa, kjer je nameraval on govoriti in je v pismu glede tega navedel doslovno: »...selbstverständlich ohne jede politische oder lokale Anspielung — für derartige Dinge, so nahe liegend sie auch sind, ist ein solcher Augenblick doch zu heilig...« Pri tem pa naj bi »Sängerknaben« peli še pri odprtihih durih — »so dass die draussen stehenden Zuhörer doch etwas hören...«

Vprašamo sedaj: ali je tu šlo res le za prireditev med štirimi stenami z govorom — ali pa za javno manifestacijo? Nikakor ne dvomimo, da je ravno ta točka bila privedeljem prva in glavna, in to pod krinko cerkvenega koncerta, pri čemer je pač za prireditev najbolj žalostno dejstvo, da so hoteli dunajske otroke izrabiti kot sredstvo za doseg demonstrativnega namena. Prepoved župana dr. Bratkoviča je veljala onim Nemcem in nemškutarjem, ki so jih prireditelji strobili skupaj od Marenberga do Črne in od Dravograda do Soštanja. Ti so nameravali napraviti pohod od cerkve k rojstni hiši Huga Wolfa in od tam skozi mesto, — slovensko prebivalstvo pa naj bi to izzivalo gledalo z mirno krvjo. Poudarjamo: pri cerkvenem koncertu je bilo navzočih najmanj 75 Slovencev in smo torej v prvi vrsti mi pomagali k ugodnemu gnetnemu uspehu, za kar bi zaslužili zahvalo prirediteljev, ne pa nesramno blatenje v nemških dnevnikih zaradi prepovedi, ki je v živo zadela samo one, ki so hoteli dunajske »Sängerknaben« zlorabiti za svojo demonstracijo. Morda ne bi bilo prišlo tako daleč, ako bi se beseda »pohod« v prepovedi pravilno tolmačila. S to besedo se je hotelo samo preprečiti

nameravani »Aufmarsch«, dočim se rektorju dunajskih »Sängerknaben« to besedo razločevali tako, da jim je zabranjena »ploha vsaka hoja po mestu. Slednjič pa poudarjamo, da se ne smejo vršiti niti govori pri pogrebih brez prijave pri sreskem poglavarstvu in ravno tako je oblastvo prepovedalo ob desetletnici nesrečnega koroškega plebsita vsak govor in petje na grobovih koroških junakov, pokopanih na našem pokopališču, samo da se ne bi žalilo čuvstvo drugih narodnosti. To načelo se je hotelo varovati tudi v danem primeru in je torej bila dolžnost občine, da se je zabranil vsak nemški pohod po mestu in tudi petje pred rojstno hišo Huga Wolfa in v njej. Od strani onih, ki se v našem mestu trkajo na svoja prapravnica germanska prsa, dočim jim v žilah teče stara slovenska kri, nikakor ni bilo na mestu, da so s skrajno tendencioznimi poročili in potvorbami v inozemskih novinah blatili naše narodno ime. Naša sveta dolžnost je, da vedno in proti vsakomur branimo svoj narodni ponos, kar bomo tudi vedno storili, tem bolj, če bodo naši domači izzivalci skušali goste zlorabljati za svoje mahinacije.

Savezna prednjaška šola za članice na poti v smučarski tečaj

Savez SKJ je priredil letos dve savezni prednjaški šoli, in sicer za članice v Mariboru, za članice v Ljubljani na Taboru. V vsaki šoli je po 46 slušateljcev oziroma slušateljic, od teh je 35 učiteljev in 30 učiteljic, ostali so raznih drugih poklicev. Zastopane so vse župe, vključene v Savezu SKJ. V obeh šolah se poučujejo vse panoge sokolskega sestava, dalje vsi predmeti, ki spadajo v idejno in organizacijsko stroko ter zdravstveni predmeti, ki so potrebni sokolskim prednjakom. Pouk se vr-

izvežbani in preizkušeni Sokoli in Sokolice, vsak pa strokovnjak v svojem področju.

V programu prednjaških šol je tudi smučarstvo, ki ga je pričelo Sokolstvo v zadnjih letih gojiti kot sestavni del sokolske telesne vzgoje. Od 3. do 15. t. m. se v obeh šolah prekine redni pouk in slušatelji ter slušateljice se posvetijo te dni samo smučarstvu. Člani se vtaborijo na Pesku na Pohorju, članice pa v Ratečah na Gorenjskem. Savezno načelnstvo je

Na peronu glavnega kolodvora pred odhodom gorenjca. Na desni podstarosta SKJ E. Gangl, ki je prišel pozdravit armado Sokolic-smučark.

si redno vsak dan po 6 do 7 ur deloma praktično v telovadnici, deloma teoretično v predavalnici. Šoli bosta trajali šest mesecev tako, da bodo vse panoge dobro in temeljito predelane in da bodo poselniki po končanem studiju točno pripravljene in zmožni voditi vsako sokolsko društvo tako, kakor zahtevajo današnji principi telesne vzgoje. To sta prvi dve šoli jugoslovenskega Sokolstva, ki sta osnovani na podlagi zahteve, da je za sokolske prednjake potreben temeljit študij, ako hočemo dvigniti in poglobiti sokolsko vzgojo v naših društvih, zakaj gradivo je tako obsežno, da ga nikakor ni mogoče temeljito predelati v enomesečnih tečajih.

Organizacijo in upravo obeh šol vodi savezni načelnik br. Bajželj, ki je moral premagati marsikatero oviro in težkočo, preden je prišlo do rešnega poteka v šolah. Z vneom in požrtvovalnostjo mu v Ljubljani pomaga sestra Joža Trdinova, v Mariboru pa brata Mažus in Hočevar, ki so voditelji šol. Poleg imenovanih je velik zbor predavateljev in praktičnih vodnikov in vodnic, ki oskrbujejo celotni pouk, vsi

preskrbelo za smučarska tečaja učitelje, ki jih je dal radevolje na razpolago Zimsko-sportni Savez v Ljubljani. Člane bosta poučevala gg. Ivan Tavčar in Franc Rus, članice pa gg. Janez Kveder in Hinko Šircelj, priznani dobri smučarji. Smučarsko obleko so si nabavili vsi poselniki šol sami, uprava šole je pa oskrbela smuči, ki so jih dobavile tvrdke: A. Gorec, Auerhammer v Ljubljani, Potrebujes na Vrhniki in Roglič v Mariboru.

Veselo razpoloženje je vladalo zadnje dni med tečajniki, ko so se vršile priprave za odhod na smučarski tečaj. Vse je radovedno, kako bo potekel ta čas, zakaj mnogi med tečajniki doslej niso niti videli smučanja. Da bo tudi v zdravstvenem oziru dovoljno preskrbljeno, je savezno načelnstvo naprosilo zdravnika dr. Borisa Kristofa, da gre s članicami v Rateče in da ostane tam ves čas, dokler traja tečaj, da v primeru kake nezdore nudi hitro pomoč. Pričakovati je, da bo tudi smučarski tečaj potekel v vzornem redu, kakor se je vršila doslej prednjaška šola.

Odpoved kolektivne rudarske pogodbe

Trbovlje, 3. februarja.

21. oktobra 1929 je sklenila TPD z vsemi strokovnimi organizacijami kolektivno pogodbo, ki sicer ni prinesla delavstvu nič novega, temveč jim je le zagotovila takratno obstoječe stanje glede mezd, akordov itd. Sedaj po dobrem letu pa je TPD to pogodbo odpovedala. Brezpodoben stanje nastopi pol leta po odpovedi. Za delavstvo, ki že itak toliko trpi, je to strašovit udarec, saj bodo po poteku te dobe izročeni podjetju na milost in nemilost. Morda ni samo slučaj, da je prišla odpoved ravno sedaj pred pogajanjmi z državo glede večjega odjema premoga. Od teh pogajanj zavisi eksistenca tisočih delavskih družin.

Pri pogajanjih bo treba uvidevnosti obeh strani. Naš rudar je naš človek, kri naša krvi in to bo morala imeti država pred očmi, da ne bo dopustila, da bi se uničilo toliko tisočev naših družin. Na drugi strani pa se mora zavedati TPD, da ji je ogromno premoženje ustvaril naš slovenski delavec s trdim in največkrat prav slabim plačanim delom. Z nekoliko dobre volje od obeh strani se bo dal gotovo zagurati nadaljnji obstoj našega delavstva.

Vola padla iz vlaka

Zagorje, 3. februarja.

Od sobote na nedeljo sta padla dva vola iz voza vlaka, ki je vozil živino namenjeno za Italijo. Vol, ki je padel kmalu od zagorske postaje, se je ubil. Drugi vol je padel pri Kresnicah in ostal živ. Vola ima v hlevu tamošnji čuvaj. Vola so opazili ležečega ob Savi šele v nedeljo popoldne. Postaja v Zagorju je obvestila žel. direkcijo v Ljubljani, ki je odredila, da se vol proda najvišjemu ponudniku. Postaja je najela mesarja, ki je žival na mestu dejal iz kože, nakoč so v četrtih znošili meso v skladišče. Meso so nastavili ceno 6 Din za kg, vendar ga ne bodo mogli spraviti v promet, ker je meso preveč krvavo. Še preden je prišel mesar, je zvedel za vola 33letni Matevž M., ki si je hotel preskrbeti dobro pečenko. Matevžu, ki ni popolnoma normalen, sta dva možaka povedala, kje leži vol, in mu svetovala, da si lahko odreže lep kos mesa. Matevž je šel nad vola, prerezal 45 cm kože in iz sredine stegna izrezal do 3 kg mesa. Nato je šel v gozd nad žel. progjo, kjer si je spekel meso in ga prav z apetitom spravljal v lačni želodec. Obveščeni so bili orožniki, ki so aretirali Matevža in ga zvečer odpeljali v zapore litjskega sodišča. Pri njem so še našli 1 kg mesa, ki si ga je hotel prihraniti za drugi dan.

Sološna sodba občinstva je, da bi železnica upravnika lahko pustila mesa ubožcu na razpolago, kolikor bi ga hotel. Saj pravi, da itak radi slabe kakovosti ne bi mogla.

Vojaška smuška tekmovanja na Pokljuki

Od leve na desno stoje: načelnik zimsko sportnega centra kap. Tauber, vodja tekmovanja, nač. štaba polkovnik Todorović, J. Gorec, divizionar Bogoljub Ilič, dr. I. Pirc, poplk. Ožegović in Ivo Komar.

Smuške skakalne tekme v Mojstrani

Tekmam, ki so se vršile za prvenstvo dravske banovine, je prisostvoval sam ban g. Drago Marušič. Sredi na tribuni je videti g. bana, desno in levo pa delegate JZSS in vodje tekme.

Pixavon-Shampoo

ima vse prednosti tekočeg Pixavona.

Jedan svežanj zadostuje za 2 pranja in stane samo

Din. 3-50

Pixavon-Shampoo

ne vsebuje sode.

Odol Kompanija a. d., Beograd

Koroške novice

Celovška občina tiči v dolgovih. Zadnje čase so govorili in pisali mnogo o sanaciji občinskih financ in župan, ki je vsenemec, se je trudil, da bi se prodali mestna elektrarna in cestna železnica nižavstroski eskomptni družbi ter postavili pod mešano skupno upravo z akcijsko družbo koroških elektrarn. V mestnem svetu pa je glasovala za ta predlog samo vsenemška stranka. Trebalo bi torej za sanacijo zvišati izdatno mestne davke ali kdo jih bo prenesel? Govori se tudi o znižanju plač mestnih uslužbencev. Celovško mesto ima dolgovi okoli 12 milijonov šilingov.

V Ločah ob Baškem jezeru so imeli gospodinjski tečaj, ki tudi ni potekel brez nemških groženj in zabavljanja. Razstava je bila lepa in je imponirala tudi prej tako glasnim kričanjem.

Pride! Vaše ljubljence Pride!

Willy Forst

v najnovejšem filmu smeja, novih popevk in ljubezni

Gospod po naročilu

Elitni kino Matica

Domače vesti

* **Strosmajerjev dan** praznuje danes kakor vsako leto ob obletnici rojstva velikega jugoslovenskega vladike vse naše šole v državi. Danes je 116 obletnica rojstva biskupa Josipa Jurja Strosmajerja.

* **Iz vojaške službe.** Na prošnjo so upokojeni: polkovnik Mihajlo Nedić in kapetan I. stopnje Milan Stanojević, oba pri ljubljanskem vojnem okrožju, dalje orožniški poročnik Karel Rajda in nižji vojni uradnik I. stopnje Mihael Zerjav. Polkovnik Nedić je ob upokojitvi odlikovan z Jugoslovensko kruno 3. stopnje.

* **Spremembe v železniški službi.** Premješena sta zvanjčenika I-IV. Kraševac Stanislav, komercialni zvanjčenik, Ljubljana gl. kol., v Trbovlje; I-III Hörner Josip, strojevodja, Pakrac, direkcija Zagreb, v kurilnico Ljubljana I. glav. kol. Postavljeni so za stalne zvanjčenike I-IV: Kremlj Alojzij, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Kreul Karel, kurilnica Maribor; Premk Vinko, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Marčić Konrad, kurilnica Maribor; Humar Ivan, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; zvanjčeniki Križaj Anton, progovna sekcija Ptui; Majcen Anton, kurilnica, Maribor; Kosar Martin, Maribor glav. kol.; Miklavčič Anton, progovna sekcija, Ljubljana gor. dol. progaj; Bahun Jožef, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Zagar Janez, Novo mesto; Lukšič Mirko, progovna sekcija Novo mesto; Marn Janez, progovna sekcija Maribor kor. kol.; Fele Friderik, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Husu Jožef, progovna sekcija Maribor glav. progaj; Pavčnik Anton, progovna sekcija, Zidani most; Mlakar Mihael, Pragersko, Breznik Rudolf, progovna sekcija, Maribor kor. progaj; Dremelj Anton, progovna sekcija Novo mesto; Bizavičar Janez, kurilnica II. gor. kol.; Robič Alojz, progovna sekcija Jesenice; Žumer Ivan, progovna sekcija Ptui; Kovarčič Viktor, Pragersko; Smodej Maks, progovna sekcija Zidani most; Suštar Anton, progovna sekcija Zidani most; Vrbin Franc, progovna sekcija Ljubljana gor. dol. progaj; služitelji II. skupine Makovec Janez, progovna sekcija Ljubljana gl. progaj. Prometni izpit je položil Jošt Boris, prometnik, Brezice; brzojavno-signalni: uradnika II. kategorije Podgoršek Martin, Rimske Toplice; Borštnik Bruno, prometno-komercialni oddeljenje; uradnika III. kategorije, Novak Roza, prometno-komercialno oddeljenje; dnevnicařja Vovk Janez, Podnart-Kropa in Obrhan Franc, Moškanjci. Služba je prestala zvanjčeniku Novaku Hermanu, Ljubljana gor. kol., in zvanjčeniku Sedlačku Ivanu, Rogatec.

* **Na zagrebški univerzi** so bili v soboto promovirani naslednji Slovenci: Marijan Zajec za doktorja prava; Vid Lavrič in Ivan Podpečan za doktorja zdravilstva ter dipl. veterinar Franc Moser, sreski veterinar v Račju Makso Kozinec in veterinarski poročnik Slavko Hudolin v Zagrebu za doktorja veterine. Čestitamo!

* **V imenik zdravniške zbornice** sta vpisana dr. Bartol Keržan, sekundarij bolnice za ženske bolezni v Ljubljani, in dr. Roman Vidmar, zasebni zdravnik v Devici Marji v Polju. Izbrisana pa sta dr. Julij Deže, mestni zdravnik v pokouju v Mariboru, zaradi preselitve v Zagreb, in dr. Ivan Höller, ki je 18. decembra 1930. umrl.

* **Sprejem inženjerjev v vojno mornarico.** Vojna mornarica je razpisala natečaj za devet inženjerjev strojne stroke, enega ladjedelnika, enega kemijskega in enega stavbene stroke, ki se sprejmejo kot civilni uradniki v dveletno pripravniško prakso, potem pa napredujejo v čin mženjerskega poročnika, odnosno v čin po njihovem prejšnjem položaju v civilu in po letih inženjerske službe.

* **Poroka.** V nedeljo sta se poročila v Subotici Bogomira Kiselova, hči sodnega svetnika v pok., in profesor risanja na gimnaziji v Subotici akad. slikar Sava Rajković.

* **Smrt odličnega javnega delavca.** Z Golnika smo prejeli tragično vest, da je v tamšnjem zdravilišču po daljšem bolehanju na Svednico zvedel umrl g. dr. Josip Goljevšček, odevnik v Murski Soboti. Smrt je pokosila velesimpatičnega moža v najlepši moški dobi, inteligenta in odličnega javnega delavca, ki se je s podrobim nacionalnim delom udejstvoval že od dijaških let in je posebno v Murski Soboti, kjer si je ustvaril lep obstoj in družinsko gnezdece, z vsem idealizmom sodeloval v prid nacionalne, prosvetne in gospodarske regeneracije Prekmurja. S soprogo Ilonko, tremi otročiči, stariši in sorodniki oblajuje mnogo prerano smrt priljubljenega

dr. Goljevščka številni njegovi prijatelji in znanci. Pogreb bo danes ob 16. v Murski Soboti. Vsi ki smo ga poznali, bomo pokojniku ohranili časten spomin!

* **Izplačilo razlik orožniškim upokojencem.** Kakor doznava glasilo državnih namestencev »Naš Glas«, je finančno ministrstvo dalo ljubljanski finančni direkciji nalog, naj izplača zaostale razlike vsem tistim orožniškim upokojencem — nekaj nad 100 jih je — ki so svoj čas vložili tožbe na državni svet. Zaostanki se bodo izplačali v kratkem.

* **Zakonski jubilej uglednega narodnjaka.** Včeraj sta praznovala obče spoštovani narodnjak g. Martin Rakuša, posestnik in župan v Obrežu pri Središču, ter njegova gospro soprogo Marijo 30 letnico srečnega zakona. Naš Martin, kakor ga ljudstvo spoštljivo imenuje, je vzoren in napreden kmetovalec, ki že celo vrsto let vodi posle Vinarke zadrage in ki poleg vsega še v splošno zadovoljstvo županije občini Obrež-Grabe, Jubitlata sta daleč naokrog znana prijatelja revežev in nikdo ne zapuša Rakušove hiše praznih rok. Pod njuno gostoljubno streho domuje iskrenost in prijateljstvo. Krogu njunih častilcev se pridružujemo z iskreno željo: Na mnoga srečna leta!

* **Novinarski ples v Zagrebu** je bil tudi letos najodličnejša zagrebška prireditve tako po aranžmanu kakor po obisku. Vršil se je v nedeljo zvečer v elegantnih prostorih hotela »Esplanade« in so celotno številno družbo tvorili najuglednejši krogi oficijelnega in neoficijelnega Zagreba. Posebej sijaj je prireditvi dala navzočnost kraljevega zastopnika pribočnika polkovnika Leka, ki je novinarskemu društvu izročil kraljev dar 10.000 Din. Ta vsota kakor tudi ves čisti dobiček, ki je znan, se bosta porabila za zagrebški Novinarski dom. Koncertni del prireditve so z velikim uspehom absolvirali znani umetniki gospa Maja Strojčičeva, Drago Hrčič ter (ob klavirju) Boris Papandopulo in Rade Ivellja.

Smučanje brez napora

je lahko mogoče na cesti, pokriti s snegom. Toda kadar začne smučar pot po gozdu in preko vzpona, tedaj zahteva ta napor večjo telesno energijo. Z izbrano prehrano se nadomesti ta povečana potrošnja telesne moči, zaradi tega ne bo nikogar iznemadilo, da so poznani športski šampioni izbrali ravno

OVOMALTINE

koncentrirano hrano za zajtrk in za okrepilo za časa treninga. Ovomaltine ne delujejo samo kot izvir toplote in energije, temveč ustvarjajo tudi zalogo moči, katero potrebuje vsak športnik pri povečanem sportskem delovanju. Tudi enostaven način prirejevanja (dve do tri žličice Ovomaltine dajte v toplo mleko ali čaj) daje prednost Ovomaltini kot odličnemu provijantu za velike ture. Zamorete ga tudi vzeti s seboj v termosteklenici.

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesnih trgovinah.

* **Nemški jezik v ljudskih šolah.** Kakor javlja novosadski »Deutsches Volksblatt«, je ministrstvo prosvete izdalo naredbo o pouku nemškega učnega jezika za otroke nemške narodnosti in ljudskih šolah. Po tej naredbi se bo vpisovanje učencev v nemške ljudske šole vršilo po želji staršev. Rodbinski jezik se smatra kot glavni jezik za presojo narodne pripadnosti. Posebna komisija, v kateri bosta po dva zastopnika države in nemške manjšine, bo vršila vpisovanje. Nemskim učiteljem se dovoljuje odpiranje analifabetskih nemških tečajev pod nadzorstvom državnih oblasti in pod pogojem, da poučujejo obiskovalce tečaja tudi v državnem jeziku. Dovoljuje se tudi odpiranje privatnih zabavišč za decemarske narodnosti. V nemških razredih se prične pouk državnega jezika v tretjem šolskem letu.

* **Novi grobovi.** V Ljubljani je včeraj jutraj nenadoma preminil upokojeni finančni nadsvetnik dr. Erik Muhleisen. Bolehal je zadnje čase na močni nevralgiji. Pokojnik je bil potomec znanega kočevskega rodu, sicer pa naturaliziran Ljubljančan in splošno prav simpatičen gospod. Pogreb bo jutri ob pol 15. izpred hiše žalosti na Dunajski cesti 36., k Sv. Križu. V celjski bolnici so umrli: v soboto 20 letna posestnica hčerka Jožefa Vreševa z Dončke gore, v nedeljo pa 33 letna čevljarjeva žena Rozalija Zalerjeva iz Lipe pri Tebarju in 50 letni krojač Jakob Selčič od Sv. Krištofa nad Laškem. Na Svednico je umrl v Gradcu v 60 letu starosti g. Anton Patz, hišni posestnik in tajnik Mestne hranilnice v pok. v Celju. Na Lavi pri Celju je umrl v soboto čevljar in trafikant g. Alojz Lavrenčič; pokojnik je bil 100 odst. invalid.

Kdor fotografira ima več od življenja!

Od Vaših tudi najmanjših plošč in filmov Vam napravi

POVEČAVE KANC
LJUBLJANA MARIBOR

Blag jim spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Pesmi Srečka Kosovela** razpošilja, dokler traja zaloga, založba »Luč«, Ljubljana I., poštni predal 171. Izvod s poštnino 21 Din. Denar naprej ali po položnici.

* **Jadranska straža.** 12. marca se bo vršilo žrebanje loterije Jadranske Straže, prirejane za nabavo moderne šolske ladje za našo mornarico. Z malim izdatkom je mogoče dobiti velik dobiček, a istočasno služiti plemeniti akciji. Srečke razpošilja posameznikom in razpečevalcem administrativni odsek Jadranske Straže, Beograd, Kosmajnska 9.

* **Ponesrečen otrok.** V Dolskem pri Ljubljani je na Svednico popoldne lezel 6 letni posestnikov sinček Peter Zupančič po lestvi na sosedov pod. Vrh lestve pa se je nedomoma prekopicnil in padel kakih 8 m globoko na tla. Pri padcu si je pretresel možgane in so ga prepeljali nezvestnega v ljubljansko bolnico.

* **Drznost divjih lovcev.** Iz Predvdora nam poročajo: V tukajšnjih lovskih revirjih se čisto pojavljajo lovski tatovi, ki delajo občutno škodo lovskim najemnikom, obenem pa povzročajo muko divjadi, ki večkrat zastreljena bega okrog, dokler kje žalostno ne pogine. Lovski čuvaji so jim prišli že večkrat na sled, a do živga ne vedno. Brezobzirnost tatov ne pozna meje niti v lovopustu, nasprotno: v tem času se bolj brezobzirno streljajo. Drznost tatov in izigravanje lovskih čuvajev se je posebej pokazala te dni. V tukajšnjem revirju je ustrelil tat srujaka. Preiskava se je vršila levo in desno, a brez uspeha. Naslednji dan, ko je lovski čuvaj jutraj stopil iz svoje hiše, je našel na vratih nabito kožo ustreljenega srujaka in okoli natakajene srujakeve parkije. Brezmejna drznost, ki pa bo prej ali slej izdala tatu, da dobi zasluženo plačilo.

* **Sin ubil očeta.** V Gospodincih pri Novem Sadu je v soboto popoldne prišlo do srditega prepira med seljakom Milošem Maševićem, starih 56 let, ter njegovim sinom. Oče je dvakrat udaril sina z lonato, sin pa očeta s sekuro po glavi, tako da se je mož takoj mrtev zgrudil na tla.

* **Na svetovnem tržišču** so se letos pojavile v okusno opremljenih zavojih naše dalmatinske smokev pod imenom »Dalmatinske«. Čim so se pojavile, so že tudi bile razgrajene zaradi njihove velike sladkosti in dobrega okusa. Kakor znano, se iz teh smokov že več let proizvajajo pri nas znani eliksiri »Figole«. »Figole« je odlično sredstvo za čiščenje želodca in črevesja ter se dobi v vsaki lekarni.

* **Prostovoljno gasilno društvo Talčič** vrh priredi 8. t. m. na Otovcu gasilsko veselico, katere čisti dobiček je namenjen za zgradbo gasilske doma. Preskrbljeno bo s pijačo in jedado, med katero bo zavzemal odlično mesto »belokranjski janice«. Vabljeni vsi prijatelji in prijateljice gasilstva. 233

* **Poročne prstane** dobite pri trdkih F. Čuden. Prešernova 1, v Ljubljani. 186

* **Obdelne obleke** barva v različnih barvah in plisiru tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubliane

* **Smrt ruskega generala.** Na svednico je v Ljubljani umrl generalni major bivšega ruskega generalnega štaba g. Pavel Stefanovič Stasenok. Pokojnik se je rodil 1869. Ko je odslužil orlovski bhtinski kadeški korpus in Aleksandrovo vojaško šolo, je bil 1890 imenovan za podporočnika v 2. poljski artiljerijski brigadi. Po absolutiranju nikolajevske akademije generalnega štaba je bil dodeljen v službo na Kavkazu, kjer je bil oficir generalnega štaba do začetka svetovne vojne in je nadzoroval kretanje vojske po železnih in vodnih poteh. 1915 je bil imenovan za komandanta 15. turkestankega polka strelcev s katerim se je udeležil vojne. Aprila 1916 je bil imenovan za generalnega majorja in dodeljen kot načelnik štaba k 4. kavkaškemu in pozneje 40. armijskemu korpusu. Po bolševiškem prevratu je nekaj časa bil na razpoloženju štaba rumunske fronte in je nato služil v dobrovoljski armadi kot generalporočnik pri glavnem načelniku prehranjevanja te armije do njenega odhoda s Krima. Bil je večkrat odlikovan, med drugim tudi z zlato Georgievsko sabljo. Od svojega prihoda v Ljubljano je služboval v Ljubljanski kreditni banki. Pogreb bo danes ob 15. Učalosečni ge. vdovi naše sožalje!

* **Pri obliwajskih Indijancih** (zvočni film ZKD). Danes ob 16., pol 20 in ob 21. bo predvajala ZKD v prostorih kina »Ljubljanski dvor« premijero zvočnega Paramountovega filma »Tih neprijatelj« ali »Obisk pri obliwajskih Indijancih«. Film nam predčuje življenje indijanskega plemena, šege in običaje. Pa tudi pokrajinske in film vlezanim v zelo poučen. Priporočamo.

BOHEMSKI KARNEVAL

S. K. ILIRIJE

7. II. 1931.

TABOR

2403

Pazite na zdravje svojega milega deteta!

Čuvajte njegovo občutljivo kožo od vseh dražljajev pa bo vedno zdravo in veselo. Z uporabo pravega tahkega mila za dnevno PARACELUSUS za dnevno kopal boste skrbeli najbolje za zdravje svojega deteta. Zahtevajte torej vedno izrecno lahko detje milo PARACELUSUS.

ročamo ogled vsakomur, zlasti pa mladini in dijaštvu. Cene prostorov so zelo nizke.

* **Napovedani obisk filmskih igralcev** Lilian Harwey in Willyja Fritscha v Ljubljani odpade. Ravnateljstvo Elitne kina Matice je prejelo včeraj popoldne iz Zagreba brzojavko, v kateri poroča zagrebška podružnica Ufe, da je Lilian Harwey v Zagrebu obolela in da mora zato odpasti napovedani prihod obeh Ufinih zvezdnikov v Ljubljano.

* **V II. delu simfoničnega koncerta**, ki bo v petek 6. t. m. v unijonski dvorani, je prvi zastopan slavni francoski moderni skladatelj Debussy. Brez dvoma najizrazitejša glava francoske moderne. Prvotno je pisal pod vplivom Wagnerja, Massenetja in drugih sodobnikov, a je kmalu našel svojo pot. Prvo njegovo delo v tem impresivističnem slogu je bila simfonična skladba »Prelude à l'après midi d'un faune.« Napisal je je 1892 in se v njej poslužil popolnoma novih, do tedaj nečitljivih sredstev v harmoniji, ritmu, instrumentaciji in obliki. To skladbo bo izvajal prvič v Ljubljani združen orkester opere in orkestralnega društva Glasbene Matice pod vodstvom L. M. Škerjanca Poleg Debussyja je na programu še Mozartova simfonija v es-duru, Lisztov Tasso in Ravelov valček. Vstopnice v Matični knjižarni.

ŽALNE OBLEKE

in plašče za dame in gospode dobite pri trdkih

FRAN LUKIČ. Ljubljana

Največja in najcenejša izbira.

* **Iz gledališča.** Komedija »Glavni dobiček« se uprizeri drevi v drami za red D. Glavni dobiček spada med najboljše izvirne komedije. — Komedija »Gospa ministrica« se bo uprizerila jutri za red B. — Finžgarjeva proslava bo v ponedeljek 9. t. m. v opernem gledališču. Predprodaja vstopnic je od danes dalje pri dnevnih blagajni v operi. Uporizila bo bo Finžgarjeva narodna igra »Divji lovci«. Pred začetkom pa bo govoril o Finžgarju prof. Koblar. Predstava bo izven abonmaja. — V operi bodo drevi po daljšem presledku ponovili za red A. Puccinijeva »La Boheme«. Milčkerjeva »Dijak prosjak« se uprizeri konec tedna. Odlikuje jo prvovrstna glasba ter zelo posrečena vsebina.

* **Milčinski zopet v društvu »Soča«.** V soboto bodo člani in prijatelji društva »Soča« imeli priliko slišati zabavnega pisatelja humorista g. Frana Milčinskega, ki bo čital vrsto svojih novih šalivih in zanimivih spisov. Ker bo ta večer kratkočasen, zabaven in razvedrila poln, upa društvo »Soča«, da bo tudi saloni pri »Levu« večeru primerno zaseden. Pričetek ob pol 21. Vstop vsem prost.

* **Misijon v ljubljanskih župnih cerkvah.** Urad stolne župnije sv. Nikolaja nas prosi za objavo naslednje notice: »Ljubljanski mestni župniki sporočajo, da bo od 14. do 25. marca t. l. v vseh ljubljanskih župnih cerkvah m. l. t. t. d. m. raznašajo od župnega urada pooblašeni zastopniki in zastopnice cerkveni list »Vera in življenje«, ki je v tej številki posvečen misijonski misli. Vse vernike prosimo, da te zastopnike (ce) prijazno sprejmete kot odpotnike svojega župnika, ki vas vabi, da se misijona udeležite.«

* **Zbor društva trgovskih potnikov in zastopnikov** se je v nedeljo vršil v dvorani Trgovskega doma in se ga je udeležilo lepo število članstva. Zborovanje je vodil predsednik g. Janjo Krek, ki je lepo obrazilo delo odbora v minulem letu. Organizacija je močno napredovala in je število članstva naraslo že na 211. Rednih članov je 117, ostali so podporini. Denarno stanje društva je dokaj ugodno. Lani je imela organizacija večji denarni promet in je premoženje naraslo na 55.000 Din. Zasluga, da se je finančni položaj tako izboljšal, gre v nemali meri aglunemu blagajniku g. A. Grilu. Odbor društva se je v ostalem zelo prizadeval, da doseže za članstvo ugodnosti pri železniški vožnji in je upati, da bo tudi to vprašanje ugodno rešeno. Članarina ostane dosedanja. Izvoljen je bil dosednji odbor s predsednikom g. Jankom Krekom.

* **Redni občni zbor Zveze šoferjev Dravske banovine** bo 5. februarja ob 19. v gostilni Novak, Rimska cesta 19. Dolžnost članov je, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

* **O vrtnem orodju** bo drevi ob 19. predaval v dvorani mineraloškega inštituta na univerzi znani vrtnarski strokovnjak g. nadzornik Humek. Ker ljubitelji po ogromni večini obdelujejo vrtove z najprimitivnejšim orodjem, naj ne zamude tega poučnega predavanja družnice Sadjarškega in vrtnarskega društva, da spoznajo najpraktičnejše moderno vrtno orodje. Kakor vsa predavanja družnice, je seveda tudi to za člane in nečlane brezplačno.

* **Društvo državnih policijskih namestencev in upokojencev** v Ljubljani se najiskrenejše zahvaljuje vsem dobrotnikom prostovoljno d. rovanjih darov, posetnikom veselice in sploh vsem, ki so na katerikoli način pripomogli k tako lepo uspeši naši dobrodelni prireditvi v hotelu Unionu dne 3. januarja.

* **Občni zbor »Opeš«** bo v nedeljo 8. t. m. ob 9. v Delavski zbornici, vogañ vohod II. nadst. Udeležba za članstvo obvezna. Vabijo se tudi absolventi strojne in elektrotehnične delovodske šole ter tem enakih šol v naši državi.

* **Pevsko društvo »Sava«** v Ljubljani priredi v nedeljo 8. t. m. ob 16. v Spokolskem domu v Štepanji vasi veliko predpustno veselico z zelo pestrim sporedom. Avtobus, ki vozi izpred Mestnega doma, bo postal tudi pred Sokolskim domom.

* **Drzne tatvine.** Nekaj tat se je vthotapil v odprto železniško barako na progi ob Šmartinski cesti in ukradel 800 Din vreden železniški kožuh modre barve, last železničarja Ivana Berganta. Šofer Jože P. je nastopil na Svednico službi pri Pečnikarjevem avtobusnem podjetju. Oglasil se je v

Kresival

hitro in zanesljivo ozdravi vaš kašelj.

pisarni podjetja v Hradeckega vasi št. 2, kjer je spravljen tudi svoj obkio, ki lo 19 nameraval pozneje odnesti na svoje novo stanovanje v Gosposki ulici 15. To je na večer tudi storil, a pri tem opazil, da mu je iz košare izginila popolnoma nova, črna sukinja vredna 1300 Din. — Šivilji Ivanki Capudrovi je neznan tat odpeljal z dvorišča v Kolodvorski ulici 11. 300 Din vreden zeleno pleskani štirikolesni vozček. — Gostilničar Josip Časar na Stari poti 1. je včeraj jutraj pogrešil gramofon, ki ga je imel spravljene v spalni sobi v I. nadst. Seveda je postal gramofon s 15 ploščami plen neznanih tatov, ki so se splazili v sobo najbrže že v nedeljo ali na piznik in s plenom neovirano izginili. Gostilničar je oškodovan za 1950 Din.

* **Sirovi ponočnjaki.** V Kolodvorski in sosednjih ulicah včas kar na daleč odmevajo divji glasovi neugnanih ponočnjakov. Stražniki imajo z njimi vedno obilo posla in včasih ne pomagajo niti najbolj energični nastop. Primeri pa se, da posamezni zlikovci ne nagajajo samo stražnikom, marveč postajajo nevarni mirnim pasantom. V Komenskega ulici so neznanji ponočnjaki včeraj ponoči napadli g. dr. Ž. in ga ogradili prav brez vsakega poviča.

* **Pozor! Maskerada! Preporod!** V soboto se bo vršila pod častnim damskim pokroviteljstvom občajna Preporoda maskerada »Ples v maskah«. Ker bo prireditelj samo kot posebna plesna vaja, se vabila ne razpošiljajo. Vljudno vabljeni! 236

Iz Celja

* **Okoliški občinski svet** je imel v ponedeljek dopoldne redno sejo. Tajnik je prečital poslušna k šlepom seje ministrskega sveta z dne 11. decembra 1930. Nato je župan sporočil, da je postala občina Celje-okolica samostojno zdrav. okrožje. Plačevati bo morala enega zdravnika, dve babici in stroške v bolnici. V zdravstveni odbor so bili izvoljeni podžupan Vinko Kuvce in obči odbor dr. Laznik, Strenčan, Pograjc, Hrastnik, Wlavyky in Sovič. Proračun zdravstvene občine znaša 20.000 Din. Predvideno je kritje s prihranki ali pa s kratkoročnim posojilom. Za vzdrževanje mestne policije bo okoliška občina prispevala 50.000 Din; če bo odpadel državni prispevek za policijo, pa 100.000 Din, pod pogojem, da ostane sedanjí policijski rajon. Učitelji bodo prejeli mesečno 200 Din stanarine. V bednostni sklad se bo stekal 1 odstotek celotne proračunske vsote. Ta znesek se bo letos krlj iz kmetijskega sklada. Občina si bo priskrbelo izkaz davkoplačevalcev. Župan bo interveniral pri tehničnem razdelku sreskega načelstva glede osnaženja in posipanja zanemarjene poti ob državni cesti v Gaberju. Hišni posestniki ob državni cesti naj bi popravili ali obnovili plotove pred svojimi hišami. Občina bo skušala kmalu rešiti vprašanje javnega stratišča v Gaberju.

* **Mestno gledališče.** Narodno gledališče v Ljubljani bo otvorilo drevi ob 20. vrsto gostovanj v celjskem gledališču z dramo Somerset Maughama »Sveti plamen«. Vstopnice se še dobijo v predprodaji v knjižarni Goričar & Leskovšek.

* **Adolf Pfeifer odhaja iz Celja.** G. Adolf Pfeifer, prokurist podružnice Ljubljanske kreditne banke v Celju, odhaja po desetletnem bivanju v Celju na svoje novo službeno mesto v Novi Sad, Dramatično društvo v Celju, kojega tajnik in duša je bil g. Pfeifer, je priredilo v soboto v klubovi sobi Celjskega doma poslovljni večer, ki je pokazal, kako velike in iskrene simpatije uživa g. Pfeifer v gledališki družini in med vsemi, ki vedo ceniti delo celjskega gledališča in igralcev. To je tudi izzvenilo iz prisrčnih besed g. Prekorskega, Zabrkarja, Hribarja in Skaberneta. Nepozabne bodo ostale udeležencem tudi poslovilne besede g. Pfeifierja kot igralca in človeka. G. Pfeifierju želimo vso srečo in zadovoljstvo v novem kraju.

* **Prvi občni zbor krajevne protituberkulozne lige** v Celju bo v četrtek 12. t. m. ob 20. v mestni posvetovalnici Člane, kakor tudi vse prijatelje lige že danes opozarjamo na ta zbor in jih vabimo k udeležbi.

* **Stroški za brezmotorno letalo**, ki ga je dal zgraditi celjski Aeroklub, so visoki, a še niso kriti. Aeroklub bo uvedel nabiralno akcijo in prosi vse korporacije, zavode in zasebnike, da mu prispejajo s prostovoljnimi prispevki na pomoč.

* **Dogon blatne in zamenjane živine** na živinske seje je z razglasom mestnega načelstva v Celju zabranjen. Točno iz vrstitev te odredbe nadzorujeta živilozdravnik in policija. Prestopki se bodo kaznovali po čl. 3. zakona o zatiranju in odvračanju živalskih kužnih bolezni.

* **Ogenj v Levcu.** V noči na Svednico okrog 1. jutraj je nastal požar v hiši trgovca in gostilničarja g. Zadelja v Levcu pri Cefu. Domače gasilno društvo je prispevalo takoj in omejilo požar, celjski gasilci pa so se morali omejiti le še na varovalno delo. Zgorela je streha in nekaj pohištva. škoda je znatna. Vzrok požara še ni ugotovljen.

* **Z okrožnega sodišča.** Te dni je nastopila advokatska pripravnica Gd. Vlasta Božičeva enoletno prakso pri okrožnem sodišču. Gd. Božičeva je prva juristka na celjskem sodišču.

* **Krvav obračun.** Na svednico ob 16.30 je nastal v Arji vasi pri Petrovčah prepri med 34 letnim blapcem Janezom Rejem in dninarjem Kostevcem, ker je Rejc očital Kostevcu, da mu dolguje neki znesek Kostevc je napadel Rejca z nožem in ga zabodel v vrat Hudo poškodovanega Rejca so prepeljali v celjsko bolnico.

* **Mestni kino.** Drevi ob 20.30 večilim iz pariskega življenja »Dama s trotoarja«. Film spremlja zvočna aparatura. Kot dopatek zvečja šaloigra.

KINO IDEAL

Samo še danes ob 4., pol 8. in 9.

Dunaj v temi

Premiera! Krasno!

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

dne 3. februarja 1931.

Številke za oznako kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativno vlago v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblaknost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Ljubljana: 7. 761,8, 3,2, 85, NE 2, 10, —, —, Maribor: 7. 757,8, 1, 85, NW 2, 10, —, —, Zagreb: 7. 761,7, 3, 83, NE 2, 10, —, —, Beograd: 7. 762,2, —1, 75 ESE 12, 9, dež, 0,5, Sarajevo: 7. 761,4, —1, 84, SE 2, megle, 10, —, —, Skopje: 7. 759,6, 2, 84, mirno, 10, —, —, Kumbor: 7. 754,7, 8, 75, mirno, 2,

Iz Maribora

Velikasten pogreb župana Peklarja
pri Sv. Jakobu. Včeraj se je vršil pri Sv. Jakobu v Slov. goricah pogreb župana Matije Peklarja, ki je bil v Slov. goricah in zlasti tudi v Mariboru izredno znana in popularna osebnost. Bil je bil med drugim 20 let župan pri Sv. Jakobu, načelnik krajnega šolskega sveta in zlasti znan kot večji prijatelj učiteljstva in šolske mladine. Nedavno je bil ob ustanovitvi Sokola izvoljen za podstarost. Priljubljenost pokojnika je pokazal tudi pogreb, ki je bil menda najveličastnejši, kar so jih videli Slov. gorice. Ogromna množica naroda se je zbrala pred hišo žalosti tako iz Sv. Jakoba, kakor tudi iz sosednjih župnij ter nepregledna vrsta avtomobilov, ki so pripeljali prijatelje pokojnika iz Maribora in drugih krajev. Iz Maribora so bili navzoči med drugimi središčni načelnik dr. Pavic, sodni svetnik dr. denier in ravnatelj Podlesnik, rojak doktor Reisman, stolni kaplan Spar, predsednik Zveze gostilničarskih združenj Zemljik, načelnik mesarske zadruge Hohnjec, občinski svetnik Priemer, podnačelnik cestnega odbora Zebot itd. Spreved je vodil kanonik Čížek iz Jarenine, ki je imel tudi krasen govor ob grobu. Ob odprtem grobu so izpregovorili tudi še učitelj Cvetko za šolsko mladino, šolski upravitelj Vavda od Sv. Marjete za učiteljsko, podnačelnik cestnega odbora Fran Zebot, bivši nadučitelj pri Sv. Jakobu Ktorik itd. Šolska mladina ter učiteljski zbor pod vodstvom učitelja Horvata iz Maribora so zapeli lepe žalostinke. Pokopališče je bilo obdano natlačeno polno ljudstva, ki je plakalo ob poslovihih govorih.

Nov stolni dekan. Namesto g. dr. Tomažiča, ki je postal pomožni škof, je imenovan za stolnega dekana kanonik dr. Maks Vrabec.

Zgodovinsko društvo v Mariboru. Drevo ob 20. se bo vršil v mali sobi restavracije »Narodni dom« peti večji zgodovinarjev. Na dnevnem redu je predavanje ravnatelja g. J. Glasarja »Zgodovina tiskarstva v Mariboru«. V zgodovino higijene pa bo vodil navzoče mag. pharm. g. F. Minaržik s svojim predavanjem »O zgodovini lekarnarstva v naših krajih«. Poleg zgodovinarjev vabi Zgodovinsko društvo na večer zlasti naše tiskarje, lekarnarje in zdravnike.

Ustanovitev podružnice društva »Ogenj« za moderno sežiganje mrličev v Mariboru. Pripravljalni odbor za ustanovitev podružnice »Ogenj« v Mariboru sklicuje za četrtek 5. t. m. ob 8. zvečer v salonu hotela »Pri zamorcu« zborovanje idejnih pristavež gibanja za sežiganje mrličev. Zborovanja se udeležijo tudi podpredsednik zagrebške podružnice prof. dr. Zavrnik — Vabljeni vsi, brez razlike spola, konfesije in stana.

Ljudska univerza v Studencih. V četrtek 5. t. m. ob 19. h. g. Robnik končal svoj ciklus »Človek na poti k cilju«.

Dvodnevni kletarski tečaj bo 13. in 14. t. m. (petek in sobota) na banovinski vinarški in sadjarski šoli v Mariboru. Pouk je praktičen in teoretičen ter traja dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18.

Hripa razsaja. Uradni izkaz mestnega fizikata za čas od 22. do 31. januarja izkazuje poleg treh novih primerov obolenosti na davico, enega primera smrti za davico in enega primera obolenosti za šenom tudi 22 primerov hripe, dokaz, da je hripa tudi v Mariboru nastopila v znatno evidenco, saj je ugotovljeno, da je neprijavljen primerov hripe nad 100, ki se zdravijo brez zdravnik. Smrtih primerov dosedaj še ni zaznamovali.

Ponarejen podpis pred sodiščem. Fran Pukšič iz Zg. Zrjavcev v Spv. goricah ima avtomobilsko delavnico v Dubrovniku. Sredi lanskega leta je naročil pri trgovcu Cigoju v Mariboru aparat za vulkanizacijo v vrednosti 7000 Din. V zavarovane kupnine je Pukšič izstavil Cigoju menico na 7000 Din dne 15. julija 1930. To menico je postal Pukšič svoj ženi Mariji, ki stanuje v Zg. Zrjavcih in jo prosil, da poskrbi podpis svoje sestre Antonije Perko, posestnice istotam Mariji Pukšič pa je bilo neprijetno prositi sestro za podpis in je zaradi tega sama podpisala ime svoje sestre na menico ter jo nato poslala Cigoju. Cigoj je menico indosiral pri Zadrugi gospodarski banki, ta pa v Prvi hrv. šteditelji v Mariboru, ki je menico iztožila. Ob prijeli tega civilnega postopanja se je ugotovilo, da je podpis Antonije Perko ponarejen. Zaradi tega je bila Marija Pukšič včeraj pred senatom trojice obsojena na 6 mesecev strgajega zapora, pogojno za dobo treh let.

Dr. Fr. Toplak, Maribor, Glavni trg 18, zopet redno ordinira.

Iz Kranja

Zaključek IV. vinskega sejma in kešanje na dobitke bo drevi ob 20 v Narodnem domu. Pomnilomno, da je to zadnja prilika pokušati najboljšo kapljico, ki je vzbudila toliko zanimanja in priznanja na zadnji gasilski prireditvi. Današnji zaključek prav posebno priporočamo vsem zamudnikom nedeljske veselice.

Iz Tržiča

Sneg in oba praznika. V soboto zvečer so vlekli in avtobusi pripeljali v tržiči kot izredno veliko število smučarjev, ki so odhiteli po večini na Kofce, nekaj pa tudi na Zelenko. Sankači so tudi enkrat prišli na svoj račun pri sv. Ani od km 52 do 47, torej na progi celih 5 km.

Iz Zagorja

Občinski urad poziva vse delavce in pomočnike, ki plačujejo uslužbenec davek, da se prijavijo do 12. t. m. v obč. pisarni. Vsak naj prinese davčno knjižico s seboj, da se vpiše v seznam za ljudsko delo.

Smrt najstarejše občanke. V nedeljo zvečer je umrla 95letna Reza Savšek, občanska reva, ki je bila najstarejša oseba v zagorski občini. Zadnje čase je stenovala v občinski hiši v Dolenji vasi in je tako opetala, da ji je občina morala preskrbeti posteljnico. Iz žilostnega položaja jo je rešila smrt, katero je sama težko pričakovala.

Iz Trbovelj

Volitve zaupnikov II. rudarske skupine bodo 15. t. m. Volilni upravičenci so vsi delavci in delavke, ki so dovršili 21. leto in so že 1 leto zaposleni pri podjetju. Pasivno volilno pravico imajo le moški delavci, zaposleni pri podjetju, ki so dopolnili 24. leto, so naši državljani in najmanj 3 leta zaposleni pri podjetju.

Himen. Poročila sta se v nedeljo gospod Viktor Deželar, uradnik direkcije drž.

železnice v Ljubljani, in gđ. Ela Kmetova, učiteljica v Trbovljah. Mlademu paru iskreno čestitamo!

Iz Šoštanj

Himen. V nedeljo se je poročil krosjaski mojster g. Venceslav Nemec z gđ. Anico Strausovo, hčerko upravitelja ekspoziture OUZD v Celju. Čestitamo!

Družniško gasilno društvo je imelo običajno prireditve v nedeljo v Sokolskem domu. Predvajali so dobro pogode no šaloigro v treh dejanjih »Gasilec je najboljši«. Po igri se je razvila prijetna zabava.

Iz Marenberga

Premestitev. Sodnik tukajšnjega okrajnega sodišča Slab Franc je premeščen v Radovljico, na njegovo mesto pa

pride Kejžar, sodnik iz Maribora. Tukajšnja učiteljica Roje Avelj in Anzelma sta bila premeščena v Hotizo pri Dolnji Lenj davi.

Iz Murske Sobot

Delo dramatičnega odseka. Program, ki si ga je zastavil za letošnji soboški oder, se bliža svoji izpolnitvi. Po lepo uspešni Ferjanovi noviteti so dilatanti izbrali zabavno komedijo »Pred poroko«. Igrala se bo že 7. in 8. februarja.

Izreden uspeh nabiralne akcije. Djaki soboške gimnazije so v januarju nabrali v svojih domovinskih občinah 7000 Din za Dijaško podporno društvo. Marljivim nabirateljem in dobrim darovalcem se bo odobor pač z radostjo zahvalil.

Občni zbor športnega kluba »Mura« bo 11. februarja.

GOSPODARSTVO

Načrt trgovskega zakonika

Na plenarni seji beograjske Trgovske zbornice, ki se je vršila v nedeljo, je imel njen glavni tajnik g. Svetislav Marodić daljši referat o projektu trgovskega zakonika, ki je bil nedavno izdelan. Ker vsebuje ta zakonik večje spremembe predvsem nasproti sedaj veljavnemu srbijskemu trgovskemu zakoniku, zato so zanimiva izjava, iznesena v tem referatu.

Trgovski zakonik regulira čisto privatno-pravne odnose v trgovini, odnosno med trgovci ali med trgovcem in odjemalcem, odnosno tretjo osebo. Dotični urejuje obrtni zakon, kako se v zvezi s splošnim interesom doseže pravica do trgovanja in kako se ta pravica uporablja in je torej obrtni zakon sestavni del javnega prava, je na drugi strani trgovski zakonik sestavni del privatnega prava. Načrt trgovskega zakonika vsebuje 8 oddelkov. V I. paragrafu prvega oddelka, ki nosi naziv »Trgovci«, je preciziran poim trgovca, ki se glasi: Trgovci je v smislu tega zakona oni, ki se v svrhu pridobivanja v svojem imenu bavi: 1. s pridobivanjem in odpuščanjem premičnih stvari, nespremenjenih ali predelanih v svrhu dobička, kakor tudi s pridobivanjem in odpuščanjem vrednostnih papirjev, namenjenih za trgovski promet; 2. s prevzemanjem nepremičnih stvari v obdelavo ali predelavo za druge, v kolikor to poslovanje presega obseg rokodelstva; 3. z zavarovanjem; 4. z bančništvom, menjalništvom in borznimi posli; 5. s prevzemanjem prevoza stvari po morju, rekah, po kopnem ali v zraku in s prevažanjem ljudi oseb v večjem obsegu; 6. s posli komisijarja, odpremljaka ali s skladiščnimi posli; 7. s posli trgovskega agenta ali trgovskega posrednika (mešetarja); 8. z založništvom in drugimi posli trgovine s knjižicami in umetninami; 9. s posli tiskarja, v kolikor tako poslovanje presega obseg rokodelstva. Iz definicije je razvidno, da obsega ta zakon vse trgovce, industrije in obrtnike razen malih, katerih poslovanje ne gre preko obsega rokodelstva. Pri tem je treba pripomniti, da se vse odredbe ne nanašajo na vse trgovce, ker se predpisi o firmi, o trgovskih knjižicah in o prokurii ne uporabljajo na rokodelce in na manjše trgovce. V tem razlikovanju med malimi in večjimi trgovci obstoji znatna razlika nasproti dosedanjim srbijskim zakonskim predpisom, ki zahtevajo od vsakega trgovca sodno protokolacijo firme in redno vodenje trgovskih knjižic. S posebno uredbo ministra pravde se ima po tem zakonskem načrtu v bodoče v sporazumu s trgovskim ministrom določiti po višini plačanega osnovnega davka, koga je smatrati za mallega trgovca in koga za velikega, ki mora biti protokoliran Namen te določbe je, da se mali trgovci ne silijo k protokolaciji, ker naj velja protokolacija le za trdke, ki imajo večji obseg, za kar je najboljšje merilo plačanje davka. (Te določbe imajo pomen tudi za naše razmere, ker je danes davčen maksimum, do katerega ni potrebna protokolacija, zaradi razvrednotenja stare kronske veljave tako majhen, da je vsak najmanjši trgovec in obrtnik primoran, da svojo firmo registrira Op. ur.)

Zakonski načrt ne osvoboduje samo malih trgovcev od obvezne sodne registracije, odnosno protokolacije firme, temveč tudi obveznega vodenja trgovskih knjižic, dotični predpisuje dosedanj srbijski zakonik tako vodenje knjižic za velike in male trgovce, ker morajo protokolirati svoje firme. Seveda je ta določba v praksi ostala le na papiru in je tozadevno reformo le pozdraviti.

Tudi odredbe glede trgovskega registra bodo za pravno območje bivše Srbije nove, ker je bila doslej protokolacija v Srbiji prav za prav le fiskalna zadeva. Po načrtu zakonika je namen sodne protokolacije, da je vsakemu omejeno, da najde v registru vse osnovne podatke o firmi, ki jih potrebuje in da se lahko točno informira o pravnem stanju posamezne firme. Za registracijo firme je važno, da vsebuje ime lastnika, da je razvidno ali gre za firmo posameznika ali za družabno firmo in da so dani pogoji za vodenje firme pod tujim ali starim imenom (to je, če so na to pristali nosilci tega imena ali njihovi nasledniki). Važno je tudi določba, ki pravi, da se smejo izraziti, ki označujejo narodnost, državo, banovino, pokrajino, oblast, kraj, občino ali naselje v naši državi. Staviti kot dodatki k firmi le z odobrenjem bana, na predlog pristojne Zbornice za TOI.

Glede vodenja trgovskih knjižic se zakonski načrt drži načela, da mora trgovec po načinu in obsegu podjetja urediti svoje knjigovodstvo tako, da iz se nje jasno vidi njegovo imovinsko stanje, da so razvidni posli, ki so v zvezi z njegovim trgovskim delovanjem in njihovo gibanje.

Peti odsek govori o prokuristih in o trgovskih pooblaščenih. Dajanje prokure, to je pooblastila za vse vrste sodnih in izvensodnih poslov in pravnih dejanj v poslovanju trgovskega podjetja, se mora prijavit sodišču zaradi vpisa v trgovski register in deponirati podpis prokurista. Trgovski pooblaščenec je oni, ki ga lastnik podjetja pooblasti, da vodi podjetje ali poganja podjetje, ne da bi mu dal prokuro. Sedmi odsek se bavi s trgovskimi agenti, to so osebe, ki so od drugih oseb (gospodarjev) stalno pooblašteni, da v njihovem imenu in na njihov račun posredujejo in sklepajo trgovske posle, če to delovanje vršijo samostojno v pridobitno svrhe. Če trgovski agent, ki mu je poverjeno samo posredovanje, sklene v imenu gospodarja kupnjo, tedaj se smatra ta kupnja kot veljavna, če gospodar, ki je izvedel za ta posel, ne odkloni brez odlaganja le kupnjo. Končni govori osmi odsek se o trgovskih posrednikih, senzalih in mešetarjih. Na koncu svojega referata je g. Marodić poudaril, da vsebuje načrt zakonika važne reforme, ki pa so neobhodno potrebne, ker sedanj srbijski zakon velja že 17 let in je že zastarel.

Donos državnih neposrednih davkov v pret. letu

Finančno ministristvo je pravkar sestavilo pregled vplačil na državne neposredne davke za kalendariko leto 1930, iz katerega je razvidno, da je bilo lani v vsej državi pobranih 2 milijardi 323.1 milijona Din neposrednih davkov, od tega 2105.5 milijona Din v gotovini in 217.9 milijona Din v bonih. V primeri z l. 1929 se je donos povečal za 349.1 milijona Din, v gotovini (brez bonov) pa je bilo več vplačano 131.2 milijona Din. Donos neposrednih davkov se torej stalno dviga, kar je posebno razvidno iz naslednje primerjave (v milij. Din):

1927	1713.0	milij. Din
1928	1774.1	milij. Din
1929	2053.8	milij. Din
1930	2323.4	milij. Din

Nasproti letu 1927, se je torej donos neposrednih državnih davkov povečal za okrog 600 milijonov, če pa izločimo vplačila v bonih, tedaj znaša povečanje donosa v zadnjih 3 letih okrog 400 milijonov Din.

Objavljena statistika vsebuje tudi podatke za mesec december, ki kažejo, da so se posledice gospodarske depresije pokazale tudi v donosu davkov v zadnjih mesecih. V decembru pret. leta je bilo na neposrednih davkih plačano le 167.6 milijona Din nasproti rekordnemu donosu od 328.7 milijona Din v decembru 1929.

Naša trgovska bilanca v preteklem letu

Navzlic močnemu nazadovanju izvoza znaša pasivnost le 180 milijonov Din

Generalna direkcija carin je pravkar objavila podatke o naši zunanji trgovini v decembru, tako da nam je sedaj mogoče pregledati razvoj naše zunanje trgovine in trgovske bilance za vse preteklo leto. Naša lanska trgovska bilanca se je v primeri z bilanco za leto 1929 poslabšala. Naš izvoz je po vrednosti nazadovao za 1142 milijonov Din ali za 14.4%, uvoz pa se je tudi zmanjšal, in sicer za 635 milijonov Din ali 8.4%. S tem je naša trgovska bilanca postala zopet pasivna čeprav ne baš v znatni meri, kajti uvozni presežek znaša za preteklo leto le 180 milijonov Din; predlanskem je bila naša trgovska bilanca aktivna za 327 milijonov Din, leta 1928, pa je dosegla pasivnost znatno vsoto 1390 milijonov Din. Gibanje naše trgovske bilance v zadnjih letih je razvidno iz naslednje primerjave:

	izvoz	uvoz	saldo
1926	7818.2	7631.8	+ 186.4
1927	6400.2	7286.3	- 886.1
1928	6444.7	7885.3	- 1390.6
1929	7921.7	7594.8	+ 326.9
1930	6780.1	6960.1	- 180.0

Kakor je iz gornjih števk razvidno, je bil naš izvoz po vrednosti sicer za 1142 milijonov Din manjši nego v l. 1929, vendar pa je bil ugodnejši, kakor v l. 1928, in 1927. Naš uvoz pa je že drugo leto po vrednosti močno padel. To nazadovanje zunanje trgovine, ki ga za preteklo leto opazamo zaradi svetovne gospodarske depresije in padanja cen v večini evropskih in prekomorskih držav, se kaže tudi v tonazi. Tonaža našega izvoza, ki se je leta 1929 dvignila od 4.53 na 5.33 milijona ton, je letos padla zopet na 4.73 milij. ton, tonaža uvoza, ki je znašala l. 1928, 1.56 in leta 1929, 1.67 milijona ton, pa je lani padla na 1.51 milijona ton.

Poldrugo milijardo izvoznega primanjkljaja v drugem polletju.

Izvozne sezone v drugem polletju je bila lani neprimerno slabša kakor predlanskem, kar tako vidimo, če primerjamo statistične podatke za posamezne mesece.

Izvoz	1929	1930	
I. polletje	2989.1	3362.4	+ 373.3
III. četrtl.	2348.6	1612.4	- 706.2
oktober	991.3	662.1	- 329.2
november	814.1	619.7	- 194.4
december	778.6	493.5	- 285.1
	7921.8	6780.1	- 1141.7

V prvem lanskem polletju se je izvozna trgovina še prav ugodno razvijala in smo imeli nasproti l. 1929, celo izvozni presežek od 373 milijonov Din. V drugem polletju pa je bil naš izvoz kar za 1515 milijonov Din manjši nego v drugem polletju 1929; znašal je le 3418 milijonov Din nasproti 4933 milijonov leto prej. Po količini pa se je skrčilo od 3.13 na 2.30 milijona ton.

Poslabšanje naše zunanje trgovine v decembru.

Zlasti v decembru je bil naš izvoz zelo slab. Znašal je komaj 306.890 ton (dec. 1929 468.340 ton) v vrednosti 493.5 milijona Din nasproti 778.7 milijona Din v pret. letu. Tako slabega decembarskega izvoza že dolgo nismo imeli.

Glavni predmet izvoza v decembru so bili: pšenica (10.6 milijona Din), koruza (49.5), fižol (8.2), sveže sadje (8.5), suhe češnje (9.9), vino (13.2), konoplja (8.1), konji (2.7), goveda (19.3), svinje (29.8), perutnina (13.6), sveže meso (50.5), jata (19.9), sirove kože (3.8), gradbeni les (56.0), drva (5.3), hrastovi pragoji (5.3), izdelki iz lesa (3.8), cement (8.5), baker (23.6), rude (22.8), posoda iz železne pločevine (10.8).

V primeri z izvozom v decembru l. 1929, je nazadovao izvoz lesa na polovico lanske količine, odnosno vrednosti. Lani smo v decembru izvozili 103.000 ton gradbenega lesa za 106 milijonov Din, letos pa le 61.770 ton za 56 milijonov Din. Izvoz drv je padel od 48.850 na 30.300 ton, odnosno od 10 na 5.3 milijona Din. Izvoz izdelkov iz lesa na od 9.3 na 3.8 milijona Din. Znatno manjši je bil tudi izvoz pšenice (ki je padel od 116 na 10 milijonov Din) nadalje je nazadovao izvoz koruze, izvoz svinj (od 47.8 na 29.8 milj. Din)

in izvoz bakra. Povečal pa se je le izvoz sadja, vina in perutnine.

Glavni predmeti uvoza v decembru pa so bili: bombaž (14.5 milj. Din), bomb. predivo (43.9), bomb. tkanine (30.5), volneno predivo (6.7), volnene tkanine (13.9), svilene tkanine (6.4), železo (8.5), žel. pločevina (15.3), predmeti iz železa (29.6), stroji in aparati (35.2), elektrodeli, predmeti (35.1), premog (39.7), nafta (17.0), sirove kože (11.5), sirova kava (10.9). Nasproti uvozu v decembru 1929 vidimo nazadovanje pri številnih uvoznih predmetih, zlasti pri premogu, prevoznih sredstvih, pri kavi in pri tkaninah.

Udeležba kraljevine Jugoslavije na velesejmi v Milanu. Po prizadevanju generalnega konzula kraljevine Jugoslavije v Milanu g. dr. M. Predića bo zgradila naša država letos na milanskem velesejmi krasen stalen paviljon. Načrte za paviljon je izdelal arhitekt Brašovan. Poleg države, ki bo razstavila v paviljonu vse, kar more pokazati v pravi luči gospodarski položaj naše države, bo v paviljonu dovolj prostora tudi za zasebne interese, trgovce in industrije, ki jim bo s tem dana najugodnejša prilika za propagando izvoza in razpčevanja našega blaga v Italijo.

Dobave. 9. t. m. se bo vršila pri direk. drž. želez. prometno-komerc. odd. v Ljubljani ofrtna licitacija glede dobave vozno-rednih knjižic; 10. februarja pa pri gradbenem oddelku glede dobave 8650 kg silicijeve brončene žice, 280 kg bakrene žice, 700 komadov bakrenih vezalnih tulic, 9630 kg železne pocinkane žice, 8800 komadov lesnih vijakov, 4100 komadov natikov za izolatorje in 550 komadov vijakov z matico. Dne 9. februarja se bo vršila pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani javna ustnena licitacija glede dobave 17.040 kub. m drv.

Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. t. m. ponudbe glede dobave raznega lesa, do 13. t. m. pa glede dobave 100 kg motova. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.) Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 11. t. m. ponudbe glede dobave 3000 kg tovnote masli, direkcija državnega rudnika Zenica do 19. t. m. glede dobave rešetk za parne kotle, direkcija državnega rudnika Kreka pa do 19. t. m. ponudbe glede dobave 50 m verig, raznega električnega materiala, lopat za premog ter raznih ključavnic.

BORZE

3. februarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizah New York, Curih in Berlin. Tetajni deviz so se ponovno okrepili, in sicer New York od 56.690 na 56.63, London od 275.42 na 275.57 in Dunaj od 7.9672 na 7.9754.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je že včeraj vojna škoda precej okrepila, danes pa se je trgovača za aranžma po 421, za maj po 418 in za junij po 419, tudi ostali državni papirji so čvrsti in je prišlo do prometa v 7 odstotnem Blairovem posojilu po 81 in v 6 odstotnih begluških obveznicah po 66.50 in 68. Med bančnimi vrednotami so bili zabeleženi zaključki v Prastedionu po 975 do 980, v Union-banki po 192 do 194, v Jugobanki po 77.50 — 77.75 in v Srpski po 190. Med industrijskimi delnicami se je Trboveljska okrepila na 334 — 335 brez zaključka; promet pa je bil zabeležen v Dravi po 235 in v Sečerani po 295.

Devize

Ljubljana, Amst. 22.80, Berl. 13.475—13.505 (13.4875), Bruselj 7.9102, Dunaj 9.8959, Curih 1094.9—1097.4 (1095.5), Dunaj 796.04 do 799.04 (797.54), London 275.57, New York 56.53—56.73 (56.63), Pariz 222.40, Praga 167.38—168.18 (167—168), Trst 296.87 popravševanje, 297.04, ponudba.

Zagreb. Amsterdam 22.77—22.88, Dunaj 796.04—797.04, Berlin 13.4725—13.5025, Bruselj 781.02, Budimpešta 988.09—991.09, London 275.17—275.97, Milan 295.93—297.93, New York ček 56.55—56.73, Pariz 221.40 do 223.40, Praga 167.38—168.18.

Curih. Zagreb 9.1285, Pariz 30.2950, London 25.1425, New York 51.775, Bruselj 72.16, Milan 27.11, Madrid 52.90, Amsterdam 208.05, Berlin 123.06, Dunaj 72.76, Sofija 3.75, Praga 15.3150, Varšava 57.58, Budimpešta 90.35, Bukarešta 3.0725.

Elekti

Ljubljana, 8 odst. Blair 925 bl., 7 odst. Blair 80.50 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Prastediona 970 den., Kreditna 170 do 180, Vevče 128 den., Ruše 200 — 230.

Zagreb. Drž. vrednote: Vojna škoda aranžma 420—421, kasa 421 bl., za februar 417—419, za maj 418—418.50, za junij 418 do 419, investicijsko 86.50—86.875, agrarne 40—51, 8% Blair 91.875—93, 7% Blair 80.25 do 80.75, 7% Drž. hip. banka 80.125—80.50, 6% begluške 67.50—68.50; bančne vrednote: Prastediona 975—980, Junj 77.50—78, Union 194—195, Srpska 190—191, Zemaljska 131—135; industrijske vrednote: Gutman 130—137, Drava 233—237, Sečerana 290—295, Brod vagon 90 den., Vevče 128 den., Dubrovačka 375—390, Trbovlje 335 do 344.

Beograd. Vojna škoda 420 zaklj., za februar 416.50—417.50, investicijsko 87—87.50 zaklj., 7% Blair 81 zaklj., Narodna 8040 den.

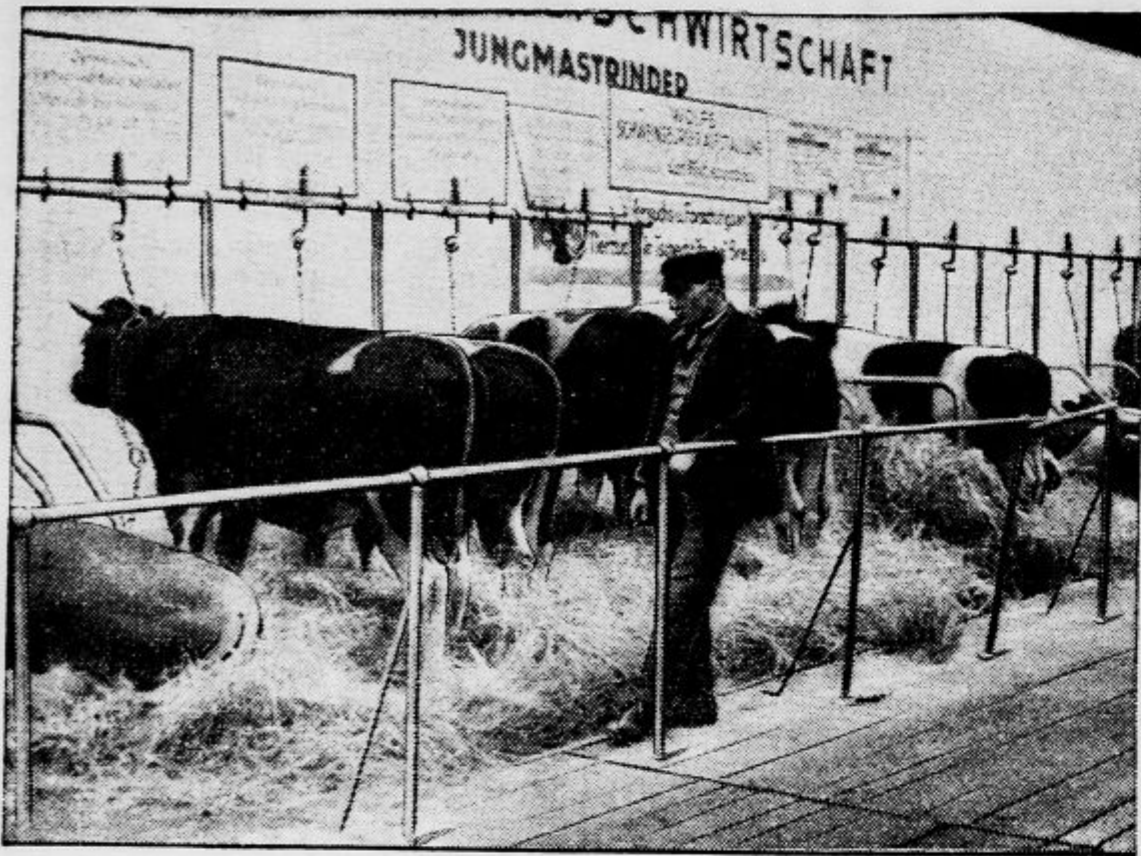
Blagovna tržišča

JAJCA

S tržišča jajc. Zaradi razmeroma m lege vremena se je letos nova produkcija jajc že zgodaj pričela. Iz inozemstva poročajo o naglem padcu cen in o velikih dovozih. V Nemčiji prihaja blago v velikih količinah celo iz Združenih držav in iz Kitajske. V Italiji se je produkcija naglo dvignila, tako da ni samo krita domača potreba temveč se italijanska jajca nudijo že na švicarskem in nemškem tržišču, in sicer po prav nizkih cenah. Tudi v Belgiji in Nizozemski je cena znatno padla. Pod britiskom slabe situacije na zunanji tržiščih so naši izvozniki znizali na kupno ceno na 0.75 Din za komad. V Berlinu so v soboto notrala jugoslovenska jajca 8 in eno četrtino do 8 in pol in nasproti 9 in pol do 9 trčetrt pred 14 dnevi.

LES

Iz življenja in sveta

Razstava goveje živine v Berlinu

V okviru »Zelenega tedna«, prireditve nemških šumarjev in lovcev, je bila prirejena tudi izložba žive goveje živine. Paviljon za živino je bil prirejen v vzoren hlev.

Grožen zločin verske blaznosti

V Vranovicah na Moravskem je prešlo sredo zvečer napadla verska blaznost rodbino poljedelca Pješine. Mož in žena sta bila popoldne pri vedeževanju, ki jima je iz kvart prekovala tako grozne stvari, da sta bila, prišedši domov, uverjena, da sta obsedena. Najprej sta ves dom pokropila z blagoslovljeno vodo, nato sta ga pokadila, kakor na sv. večer, naposled pa so jih popadli krči in zdaj sta v deželni blaznici. Zdravniki pravijo, da sta popolnoma neozdravljiva. V zvezi s tem pripovedujejo češki listi o sličnem primeru verske blaznosti, ki pa je dovela do strahovitega zločina. V Seči pri Litomišlju je naenkrat zblaznelo šest članov kmetijske rodbine, starih od 20 do 38 let. Roditelja sta bila alkoholika, mati pa je še posebej silno slabo vplivala na otroke. Njih 20-letna hči Helena je imela razne pobožne pride in je neprenehoma hrepnela po mučeniški smrti Neke noči je zbudila vseh šestoro sorodnikov ter napovedala, da je napočil čas za skupno mučeniško smrt, da pridejo vsi v nebesa. Začeli so skupno moliti in so se tri dni postilo. Tretjo noč so vzeli iz zibelke Helenino dete, ga položili na gola tla ter nad njim molili. Pri tem so videli, da je med molitvijo skakal okoli otroka velik črn pes. To je bil seveda sam vrag. Ko so odmolili vse, kar so znali in se je blazniče še vedno pokazoval nad otrokom, je mati Helena pograbilala dete za noge ter toliko časa tolkla z otrokom po tleh, da mu je popolnoma razbila glavo. Po umoru se je slekla do golega ter med veselim hohotom tekla v cerkev. Ostali blazniki so se razbežali po okolici, toda oblast je vseh šestoro kmalu polovila ter jih zaprla v blaznico.

Mars pokrit z ledeno skorjo

Rdeča zvezda Mars, ki je bila dne 25. januarja v prisolnju, je bila zopet predmet podrobnega opazovanja vseh zvezdarn svetla. Uspeh teh opazovanj je popolnoma ovrgele fantastične bajke in teorije. Sloviti kanali na Marsu, ki jih je leta 1877. ugotovil Schiaparelli in ki so dolgo let zvezdoslovci domnevali v njih lepo izpeljano mrežo vodnih potov, proglašala Šved Arrhenius za razpoke v ledovju, ki baje pokriva rdeči planet. Temperatura

Pritlikavec — visok državni uradnik

V ameriški zvezni državi Texasu je bil nedavno izvoljen za upravitelja državnega zaklada pritlikavec Charley Lockhard. Mož

meri le 1.12 metra ter so ga med zaprisege postavili na stolec, da je tako segel najvišjemu sodniku, ki ga je zaprisegal, vsaj do rame.

Napetost pet milijonov voltov

Tehniki tekmujejo že več let med seboj, da bi dosegli čim višje napetosti električnega toka. Od 100—200 voltnih napetosti, ki preskrbujejo mesta z električno lučjo, je precejšen skok do napetosti 100.000 voltov, ki jih rabijo železnice na električni pogon, ali do 300 tisoč voltov, ki jih proizvajajo izjemoma v Röntgenovih cevkah, da lahko dosežejo posebno trde žarke. A vse to ni nič proti modernim transformatorjem, ki lahko proizvajajo napetost 2 milijonov voltov. Tok te vrste premosti 4 in pol metra dolgo zračno progo s silovito iskro. Nemški raziskovalec dr. Brusch, ki skuša na Monte Generosu izkoristiti s posebno pripravo silo bliskov, je tudi že dosegel napetosti 2 milijonov voltov. Ob posebno hudih nevihtah je produciral v tej pripravi že do 5 m dolge iskre, vendar so njegovi poskusi komaj v začetku in bodo še sčasoma gotovo izdali še več. Dr. Brusch jih še hoče nadaljevati, čeprav so enega njegovih tovarišev že stali življenja. Tok 2 milijonov voltov je danes torej že nekaj doseženega. Vse, kar je bilo do sedaj, pa prekašajo uspehi, ki jih je dosegel te dni dr. Breit, fizik na ameriškem Carnegijevem zavodu. Temu je s posebnimi pripravami uspešna namreč napetost 5 in pol milijona voltov, pa čeprav jo je lahko držal le za kratke hipe. Znanstveni svet se silno zanima za poskuse, ki jih dela dr. Breit s svojim novim transformatorjem, in skoraj ni dvoma, da bo svet v kratkem tudi stalne toke tako ogromne napetosti štel med svoje pridobitve. In to ne bo imelo samo teoretičnega pomena, temveč bo utegnulo vsemu našemu življenju dati povsem drugačno lice. Tehniki mislijo namreč takšne toke uporabljati predvsem za razkrajanje atomov in to bi nam dalo v roke tako ogromne delovne sile, o kakršnih svet do danes še niti sanjal ni. Učenjaki so skušali te sile sprostiti že na razne načine. A uspehi so bili doslej minimalni. Eksperimenti dr. Breita kažejo po vsej priliki do tega smotrno pravo pot.

Miss Estija

Gdč. Lili Silberg, kraljica estskih lepotic. Nje domovina se s svojo zastopnico letos prvič udeležila svetovne lepote tekme.

Radio

Izvilleček iz programov

Sreda, 4. februarja.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Inž. Kasal: Gradbene nesreče in njih vzroki. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura. — 20: Razvoj govora in govorne rabe. — 20.30: Slovenska narodna pesem in njen slog. — 21: Sonny boy jazz. — 22: Napoved časa in poročila.
BEOGRAD 12.25: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 20: Klavirski koncert. — 20.30: Operne arije. — 21: Koncert radio-orkestra. — 21.50: Poročila. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Glasbeni program za deca. — 20.15: Delni prenos zvočnega filma. — 21: Prenos simfoničnega koncerta iz Londona. — PRAGA 19.20: Prenos iz Brna. — 21: Prenos simfoničnega koncerta iz Londona. — 22.15: Nadaljevanje prenosa. — BRNO 19.20: Mešan glasbeni program. — 20.25: Sluhoigra. — 21: Prenos koncerta iz Londona. — VARŠAVA 17.45: Poljuden večerni koncert. — 20.30: Prenos koncerta iz Lova. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Plošče. — 12: Koncert orkestra. — 15.20: Popolnanski koncert. — 19.30: Pevski večer. — 20.15: Mešan program. — 21.05: Sluhoigra. — 21.35: Orkestralen koncert. — BERLIN 18.15: Schubertove pesmi. — 19.30: Plesni večer. — 21.10: Koncert operne glasbe. — Zabaven program. — KÖNIGSBERG 16.30: Popolnanski koncert. — 19.30: Prenos plesnega večera iz Berlina. — 21: Orkestralen koncert. — 22.30: Lahka glasba. — MÜHLACKER 16: Prenos koncerta s parnika v Bremerhaven. — 17.30: Godba za ples. — 20.15: Lovski večer. — 21.15: Orkestralen koncert. — BUDIMPEŠTA 9.15: Koncert solistov. — 17.30: Klavirski kvartet. — 20.15: Dramski večer. — Ciganska godba. — RIM 17: Vokalen in instrumentalni koncert. — 21.35: Simfoničen koncert.

Spominjajte se slepih!

Praško glasbeno pismo

Pri kralju četrttonov prof. Alojzu Habu in ravnatelju nemškega gledališča Robertu Volknerju.

Soba na državnem konservatoriju v Pragi, kjer poučuje prof. A. Haba četrttonsko glasbo je majhna in tako ozka, da bi bilo skoraj potrebno odpreti okna, kadar si hošpitaniti tega tečaja oblačijo suknje. V tej sobi je četrttonski pianino (Masarykovo darilo, delo Försterjeve tvornice klavirjev) ter nekoliko stolic. Če prisostvujejo urštirje učenci naenkrat, potem je ta soba že natlačena in se morajo drug drugemu umikati, da ni nepotrebnih pritožb s strani kurjih očes.

Ko sem stopil v ta kraj, je imel Haba baš pouk. Eden izmed učencev je sedel pri klavirju in s pomočjo dveh klaviristov, ki jih ima ta instrument, je harmoniziral neko četrttonsko melodijo, drugi trije pa so opazovali, kako dela njih tovariš. Haba me je prijazno sprejel in me predstavil gospodom: »To je X. iz Litve, ta Z. je doma iz Ukrajine, ta Z. je Čeh in četrti Nemec« — takoj nato pa mi je povedal, da vlada pri njem demokracija in kolegialnost in ni razlike med učencem in učiteljem. Povedal mi je vse to, da bi se počutil že od prvega trenutka v njegovem društvu narodov popolnoma domačega. Po nekoliko minutah se mi je zares že zdelo, da obiskujem ta pouk že pol leta in ko je ura minila in so njegovi apostoli odšli, sva s Habo še dolgo ostala. Razložil mi je svoj sistem, preizkusil je občutljivost mojih ušes za četrttone, povabil me je naj pobrenkam na ta instrument in ko sem mu analiziral, obrnjen s hrbitom, vse kar je zaigral, je bil vesel, da mi je tako hitro dokazal, kako plastično učinkujejo četrttoni na uho.

Prof. Haba je izrazil tip reformatorja in človeka, ki samozvestno hodi nova pota. Prepričanje, fanatizem in nesebičnost so njegova glavna svojstva. V Pragi ima precej nasprotnikov in tudi drugače mu ni posejano z rožicami, vendar hodi neomajno svojo pot in mu ni za materialne dobrote. Zvedel sem celo da večkrat podpre denarno svoje učence, namesto da bi oni plačali za ure, čeprav tudi sam nima veliko. Haba ne dela kompromisov in sam zelo omalovažuje kompromislarje. »Romani so se glasbeno izživel v diatoniki, Germani so ustvarili velika dela v hromatiki, nam Slovanom«, je nadaljeval, »pripada bodočnost in naloga četrttonske glasbe.« — »Schönberga cenim zelo visoko, ker je prinesel v glasbo nove barve, nova izrazna sredstva in ker je še brez kompromisov vedno po poti navzgor. Poglejte Straussa in Schreckerja. V zadnjih delih sta zelo popustila in do takšnih izgovorov spoštovanje. Naš Novak in Suk se še vedno izpopolnjujeta in napredujeta. Oglejte si Novakovo »Signorino Gioventu« v Narodnem divadlu, pa se boste sami prepričali, kakšen velik korak naprej je napravil Novak s tem krasnim delom. Treba je vedno naprej; vsak umik je poguben za dotičnega, ki ga napravi in ne dokazuje drugega nego pešanje moči.« Tako mi je govoril prof. Haba. »Jugoslaveni imajo zdravo in dobro glasbeno orijentacijo, zato pričakujem veliko od njih. No in Oster, ali piše še vedno tako divje in neugnano kakor prej, ko je bil še pri nas?« — »Še vedno!« sem mu odgovoril. »Potem recite mu, naj ostane takšen na vekomaj amen!« Haba mi je z zadoščenjem pripovedoval, da pridobiva njegova četrttonska muzika teren in s tem potrdilo svoje upravičenosti. V Nemčiji že izdelujejo lesena pihala (flavte, klarinete itd.) za to vrsto glasbe, ker nameravajo izvajati v Dresdenu četrttonsko opero njegovega učenca. Förster pa bo pričel v najkrajšem času izdelovati četrttonske pianine.

Zanimalo me je mnenje čeških skladateljev o četrttonski glasbi in govoril sem o njej z Vit Novakom, Jos. Sukom, V. Tálchom in drugim. Čudno, odgovori na moja vprašanja so bili tako podobni, kakor da bi se bili med seboj dogovorili. Vsi spoštujejo in visoko cenijo doslednost, prepričanja in iskrenost prof. Haba, vendar noče ničesar priseti z obema rokama na četrttone. Mene pa je prepričal, da tega sistema nikdar več ne bodo spravili s sveta in da si bodo v istem času stale vtrč diatonika, hromatika in četrttonika. Haba pa bo zapisan v zgodovino glasbe za Janeza Krstnika vseh četrttonov.

Prof. Georg Szell, šef nemške opere in njen prvi dirigent, mi je priporočil, ko sem se z njim pogovoril, naj obiščem direktorja Rob. Volknerja. Videl sem štiri predstave v njegovem gledališču, in zanimalo me je, v kakšnem razmerju živijo Nemci s Čehi in kako se počutijo, odkar vladajo tisti nad katerimi so samu prej vladali. Če bi šel po »Meistersingerji« »Othelu« ali »Simonu Boccanegri«, ki sem jih videl v tem gledališču, potem bi moral priti do zaključka, da je vse ostalo pri starem. Volkner je potožil, da mora živeti neprestano v finančni krizi, ker ima od države samo dva in pol milijona čeških kron subvencije, da mora pri vseh omejitvah delati težke dolgove, če hoče imeti dober teater, in te težke dolgove poravnava mecenji. »Poglejte gospod ravnatelj, vi imate subvencijo in mecene in celo v Pragi, mi v Ljubljani na lastni zemlji smo na slabšem, ker imamo subvencijo, ki je za polovico premajhna, mecenov pa nimamo in jih najbrže nikdar ne bomo imeli, zato pa smo bogati ugledni ljudi, ki so še vedno mnenja, da je gledališče nepotreben luksuz in če že ne izpodkopavajo tla temu zavodu, mu škodujejo vsaj s svojo brezbriznostjo in nerazumevanjem.« Ravnatelj Volkner mi skoraj ni hotel verjeti.

Predno sem se poslovil, mi je še obrazložil način njihovega dela. Najbolj jih preganja poleg pomanjkanja potrebnega drobiža še čas, ker igrajo v dveh gledališčih (Neues Deutsches Theater in Kleine Bühne) opero, dramo in opereto s skoraj istim ansamblom. Narodno divadlo ima okrog 15 milijonov subvencije, nemško šestkrat manj, vendar kvalitativno ni šestkratne razlike med tema dvema gledališčema. Če srečate g. prof. Srečka Albinija, izročite mu mo-

je pozdrave. Stara znanca sva si že iz Leipziga, kjer je bila pod mojim vodstvom krstna uprizoritev njegove opere »Baron Trenk«. Tako sva se poslovila.

Matija Bravničar.

Bolniško zavarovanje državnih uslužbencev

Z ozirom na določ. člena I pravilnika za bolniški sklad Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev drž. uprave za drav. banovino obvešča odbor mesto okrožnice tem potom članstvo, da namest rava rednemu obnemu zboru 20. t. m. predlagati spremembe oziroma razširjenje delokroga bolniškega sklada kakor sledi:

1. Bolniški sklad zavaruje vse svoje članove, torej ne glede na kraj njih bivališča.

To zavarovanje naj zasigura članom: a) prosto zdravniško oskrbo po potrebi doma ali v redni ordinaciji skladnih zdravnikov, ki jih odbor določi z ozirom na bivališče članov. Ti zdravniki se objavijo članom, čim sklene odbor z njimi pogodbo; b) prosto oskrbo v II. razredu državnih in javnih bolnic za čas ene in iste bolezni. Izvzeta so specialna zdravljenja na klinikah in v sanatorijih, razen na Golniku, kjer pripada članom III. razred.

Oskrbovalna doba v bolnicah je zaenkrat vezana na število članstva v skladu, in sicer: pri 400—500 članih 30, od 501 do 750 članov 40, od 751—1000 članov 50 in nad 1000 članov 60 dni. Oskrbno dobo za Golnik določa odbor po zdravniškem mnenju od slučaja do slučaja. c) Prosto dobivanje zdravil po receptih skladnih zdravnikov, ne izvzema specialitet, v lekarnah, s katerimi se pogodi odbor in jih objavi članom.

2. Stroške za zobotehnične naprave pri skladnih zobozdravnikih plačujejo do spremembe po obč. zboru sklad le v kolikor so neobhodno potrebne in svrhu redne prebave in proti predhodni predložitvi poročila, ki je za zobozdravnika ali zobotehnika obvezen. Izvzete so torej naprave zlatih kron in naprave delnega (mostički) ali celotnega novega zobovja. Pri teh zobotehničnih napravah pa more član za prositi za podporo. Višino podpore kakor tudi popravila zobovja, ki zaenkrat niso neobhodno potrebna, določa odbor sporazumno s šef-zdravnikom sklada.

3. Za kraje, kjer ne bi bilo mogoče priskrbeti članom skladnega zdravnika, ima oboli član pravico do primerne odškodnine, ki mu jo sklad na vlogo, opremljeno z zdravniškim spričevalom, izplača. Višina te podpore določi odbor sporazumno s šef-zdravnikom sklada.

4. Član, ki potrebuje zdravniško pomoč ali zdravljenje v bolnici, se mora sam ali po svojem zastopniku zglasti s člansko izkaznico pri odboru, ki mu izda izkaznico za zdravnika oziroma za bolnico. Član izven sedeža društva se obračajo v tem oziru pismeno na odbor.

Le ako je zdravniška pomoč ali odprava v bolnico nujno potrebna, naj se javi naknadno — nemudoma obolenje odboru, ki izda nato izkaznico za zdravnika ali bolnico. Nujnost mora član ali njegov zastopnik dokazati.

5. Sklad začne delovati, ko doseže število 400 članov, pri katerih velja pravilo, da mora biti vsak vsaj že dva meseca včlanjen v bolniški sklad. Ta karencna doba velja od 1. marca 1931 naprej. 6. Vsak član bolniškega sklada je dolžan plačevati mesečne prispevke tudi v dobi, ko uživa oskrbo sklada. 7. Mesečni prispevek znaša za osebo 10 Din. 8. Sedanjim članom bolniškega sklada se vračunajo do sedaj vplačani prispevki. 9. Upravičene pritožbe članov bol. sklada glede poslovanja skladnih zdravnikov ali skladnih lekarnarjev mora odbor vpoštevati in nemudoma rešavati. V teh primerih poda izjavo skladov šef-zdravnik. 10. Stroški za upravo bolniškega sklada se krijejo iz dohodkov tega sklada. 11. Določila §§ 6, 7, 10, 11, sedmega in osmega odst. § 12, 7, 8 in 9 odst. § 14 društvenih pravil je smiselno uporabljati za bol. sklad 12. Odboru se nalaga izvršitev te novele od 1. maja 1931, ako se doseženi pogoji tč. 5 sicer pa do časa, ko bodo pogoji doseženi. Dosego pogojev in čas mora odbor objaviti v glavnih ljubljanskih dnevnikih.

Pozivamo osobito zunanje člane, da po njih krajevnih potrebah v tem okvirju postavijo svoje pripombe ozir. želje nemudoma odboru, ki jih bo v predlogu po možnosti vpoštevval. Zaradi hitrejšega uveljavljanja sklada naj bi se reflektancije prijavili vsaj do 1. aprila t. l., vstevši one, ki so se dosedaj prijavili za bolniški sklad po dosedanjih obliki.

Opozarjamo, da lahko pristopijo k bolniškemu skladu vsi državni ali banovinski uslužbenci in njihovi svojci, ki pa morajo biti po določilih pravil tudi člani podpornega sklada (posmrtnega fonda). Nadalje opozarjamo že danes na ravnotako aktualen rešen predlog obnemu zboru glede dajanja brezobzretnih posojil članom društva.

S tema predlogoma bo združen tudi predlog za otvoritev enopolmesečnega roka glede pristopnih olajšav za novopristopivše, da dvignemo število članstva nad sedanjih 500. — V skupnosti je moč.

Odbor.

Dopisi

ROGATEC. Čitalnica v Rogatcu poseduje razmerno lepo knjižnico dobrih knjig, zlasti mladinskih. Knjižnico oskrbuje vzor na vestna knjižničarka, učiteljica g. Kušdaseva, pri izpolnjevanju knjižnice pa ima večšega sodelavca, tajnika društva, učitelja g. Hudalesa. Da si pridobi društvo novih sredstev za nabavo knjig, je sklenil odbor prirediti pusti večer, katerega čisti dobiček je namenjen samo obogatitju knjižnice z novimi lepimi knjigami, predvsem s knjigami za mladino. Odboru svetujemo, da bi za poset tega večera razvil tudi živahno reklamo. Dobro bi bilo, da izda tudi že v naprej nekaj podrobnosti svojega pestrega in mnogobrojnega programa, ki ga pripravlja za pusti večer. Naslov večera »V kraljestvu nagelja« obeta mnogo lepega. Marsikateri dami pa bo do bro došla pravočasno objavljena vest, da bo večer zbiralščice dostojnih in predvsem originalnih lepih mask, katerih naljepša bo po popolnoma nepristranski volitvi kot taka izvoljena in nagrajena z lepim šopkom.

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

»Nu, saj bomo videli, saj bomo videli,« je nadaljeval; besede so mu nekako trudoma prihajale iz ust. »A to, kar praviš, so zanimive novice... Na primer Daggs — ali ti ni Daggs ničesar pomenil?«

»Prav nič več kakor vi,« je čemerno rekla Ellen. »Za menoj je silil — bila sem še otrok.«

V mrki zamišljenosti je pobelesila glavo.

»In to naj ti verjamem?« se je porogljivo zasmeljal.

»Kaj je meni do tega, če mi vi verjamete ali ne?«

»Kako je bilo pa s Simom Bruce?«

»Ta kojot!... V komer je le trohico moža, mora vedeti, da se je Bruce lagal.«

»Ho, Sim se nam je tisočkrat bahal, da si njegovo dekle. In prav nič izbirljen ni bil, kadar nam je slikal podrobnosti tvoje sladke ljubezni!«

Ellen je strmela skozi vrata, Colterju preko glave, kakor da bi ji gozd obetal tolažilno zavetje. Očividno je čutila veliko več, nego se je razodevalo v počasni besedah tega dedca in v njegovem malomarnem držanju. Njene ustnice so se stiskale v trdo, ozko črto, kakor da bi hotela skriti svoj trepet in brzdati vzkipljivi jezik. Jean je opazoval ta prizor v zasopli napetosti in s tisočerno poostrenimi čuti. Jorthova Ellen se še vedno ni bala tega moža, a bala se je položaja. Jeanovo srce se je hotelo kar razleteti. Vse v njem je bilo kakor en sam kaos — pogorišče prepričanih in domnevnih resnic. Vse je bilo prevara. Bilo mu je, kakor da se mora zdajci zbu-

dit iz morečih sanj.

Colter se je ukvarjal s svojo cigareto, ki jo je bil zancemiril. S pobešeno glavo jo je popravljal in prižgal; ko je pihnil prvi oblček dima, je mahoma pogledal kvišku, z obrazom trdim kakor kamen in očmi hladnimi kakor stopljeno jeklo.

»Ho, Ellen — in kako je z Jeanom Isbelom — z našim mešan- cem, ki te je tako prijazen obijal?« je rekel z zategnjenim glasom.

»Božja kletev na vas, Jim Colter!« je srdito bruhalo iz Ellen.

»Da bi Jean Isbel zdajle planil skozi ta vrata — ali pa po tej lestvi- ci!... Ubil bi tudi vas za vašo umazano žalitev. In jaz bi gledala, ko bi vas ubijal, in še kako rada! Laznivec! Nalagali ste me zastran očetove smrti. In vem, zakaj. Ukradli ste zlato mojega očeta... In zdaj bi radi še mene — in pričakujete, da vam bom padla v naročje. Zapomnite si, Colter: nisem tisto, za kar me imate! Nisem lahkomis- selnica in vlačuga, kakor ste me slikali s svojimi lažmi... Jorthova sem, da, gorje meni! Ne doma nimam, ne sorodnikov, ne prijate- ljev! Morala sem živeti med razbojniki — med propalicami, kakršni ste bili vi in Daggs in vsi, ki so vama bili podobni. A ostala sem čista! Slišite? Čista sem — in, Bog mi pomagaj, niti vi z vso svojo podlostjo me ne morete pokvariti!«

Colter se je vzravnal; vsa ohlapnost njegovega držanja je bila izginila.

Tudi v Jeanu Isbelu se je vse izpremenilo. Minil ga je bil ledeni strah, ki je nalik sponi uklepal njegovega duha — minil, kakor da je mahoma zgorel v belem, živem, vihrajočem plamenu.

Neslišno je izdrl svoj nož in obležal na mestu, prežeč kakor divja mačka. Čakal je, da bi se Colter dovolj približal robu pod- strešne luknje; v tistem trenutku je hotel planiti kvišku in skočiti nanj. A moral je potrpeti. Colter je imel ob boku samokres. Ni mu

smel pustiti možnosti, da bi izdrl orožje.

»A! Jeana Isbela bi rada videka, da bi prišel, he?« je vprašal Colter. »Nu, če sem imel količjak usmiljenja s teboj, zdaj ga je konec.«

Njegova roka se je tako naglo iztegnila, da Ellen niti ni utegnila treniti; zgrabil jo je za ramo, da se je opotekla skozi polovico izbe, in rokav njene bluze mu je ostal med prsti. Hropč je iztegnila obe roki, da bi se ga ubranila, ko je z dolgimi, počasnimi koraki krenil proti njej.

Jean se je bil pripravil, gnan po skoro neukrotljivi želji, da bi skočil in postavil vse na kocko. A razdalja je bila prevelika. Naj je bil Colter za svojo okolico še tako slep, slišal bi ga za časa in ga za časa zagledal, da izpodbije njegov namen. Tresoč se kakor list na vodi se je zgrudil Jean nazaj in spet pritisnil oko k razpoki med hlodoma.

Ellen se ni namknila, ni zavpila, niti ganila se ni. Slehera črta njenega telesa je pričala o borbenem pogumu in prekrasni lesket njenih oči bi bil ustavil vsakega, kdor bi bil le količjak manj brez- čuten od bandita.

Colterjeva močna roka je zgrabila Ellen za bluzo. Ni je izkušal zadržati ali potegniti k sebi. Razbrzdana moška strast je hlepela po nasilju. Z enim samim divjim potegljajem ji je strgal bluzo s te- lesa in razgalil njena bela ramena. Poražena po razbojnikovi straš- ni besnosti in nasilnosti, se je Ellen zgrudila na kolena in vsa blede, s široko odprtimi očmi prekrizala drhteče roke, da bi skrila svojo goloto.

A tisti mah se je začelo s skalne poti naglo pkečanje kopit in Colter se je zdajci zavedel.

»Vraga!« je kričnil. »Kdo pa je?« S srdito kretnjo je vrgel Elleni ostanke njene bluze v obraz in skokoma planil skozi vrata.

Sport

Vojaška smuška tekmovanja na Pokljuki

O velikih vojaških smuških tekmah, ki se vršile v nedeljo in ponedeljek na Pokljuki, je že pričelo ponedeljkovo »Jutro« obširnejše poročilo. Danes pa prina- šamo podrobne rezultate tekmovanja. Na 18 km progi so dosegli mesta: 1. podna- rednik graničar Ivan Damjanovič s časom 1:46; 2. državni reprezentant por. Perislav Predojevič 1:53:50; 3. por. Ka- petanovič 1:59:28; 4. ppor. Krašovec 2:03:46; vsekakor lep čas, če upoštevamo, da je Krašovec komaj letos prišel s smu- čanjem; 5. ppor. Gjorgjevič 2:04:26; 6. kaplar-graničar V. Gjorgjevič 2:06:14; 7. ppor. Djamonja; 8. graničar Milenovič; 9. graničar Milovanovič; 10. por. Novak; 11. graničar Dimitrijevič; 12. graničar Du- šan Ilić. Pri patrolni tekmi s streljanjem je dosegla izven konkurence prvo mesto z 296 točkami ekipa graničarjev v postavi podnarednik Ivan Damjanovič, kaplar Aleksander Rašić, graničar Antonije Čirič, graničar Stojan Katič. Na dobrih 30 km dolgi progi so dosegli čas 3:20:10.

V konkurenci je dosegla prvo mesto ekipa IV. armije, ki jo je vodil ppor. Paj- man (4:10:53, 185 točk); druga je bila diskvalificirana ekipa I. armije (4:10:18 176 točk); tretja je bila ekipa III. armi- je; sledili sta ekipi II. in in V. armije. (Glej slike na III. strani.)

Dva para golov Ilirije na Sušaku

Ilirija : Orient (Sušak) 2 : 2 (2 : 0) in 2 : 2 (1 : 1)

V nedeljo in ponedeljek je gostovalo komb. moštvo SK Ilirije na Sušaku, kjer je odigralo dve prijateljski tekmi s tamoš- njim Orientom. Domača enajsterica je do- volj močno, telesno jako in postrvalno moštvo, ki ima v svojem ansamblu nekaj odličnih posameznikov. Ilirija, ki je na- slednja tleh že po tradiciji nekoliko manj odprta, je nastopila razen tega brez Stre- kovca, Bergleza in Omana ter se je morala oba dni boriti z močno burjo, ki je čisto reverentno izpreminjala situacijo in spravl- jala posebno obrambne dele v precejšnje zadrege.

Igrali sta bili zelo živahni, mestoma — posebno v nedeljo proti koncu — celo pre- ostri. Dočim si je Ilirija pred odmorom zagotovila po Pfeiferju in Košaku dva go- la naskoka, je morala po odmoru spraviti — deloma s pomočjo močnega vetra — ena- koma šteto. V revanšni tekmi je bil potek nekoliko bolj izravnane. Vodstvo je dosegla Ilirija po Pfeiferju, kar pa so domači iz- ravnali že pred odmorom. Po pavzi je po- krasni kombinaciji Neli—Pfeifer—Dob- erja padel drugi gol za Ilirijo, ki pa so ga domači že pred koncem parirali z enajst- metrovko in izravnali.

Ilirija se je v celoti odrezala dovolj do- bro, če se upošteva, da je moštvo le v skromnem zimskem treningu in že precej časa ni nastopilo na zelenem polju. Razen tega so bila malone vsa mesta zasedena z nadomestnimi močmi. Gostje so imeli naj- močnejši del v krilih, ki so bili enako plodni v razdiranju in podpiranju napada. Glavno noto vsemu pa je dajala burja, ki je nosila žogo po svoje in vodila z njo tudi vse ostalo, kar je gotovo zelo motilo redno igro.

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu

V Krynici na Poljskem se je v nedeljo odprli ob prisotnosti delegatov 13 držav in poljskih oblasti kongres lige za hokej na ledu. Kongres je med drugim sklenil, da se bo kljub olimpijskim igram prihodnje leto zopet vršilo evropsko prvenstvo, in si- cer na Češkoslovaškem. To prvenstvo se bo vršilo od 1. do 15. marca v Pragi. Pri volitvah je bil Loicuq (Belgija) zopet iz- voljen za predsednika lige.

Isti dan so se pričele tudi tekme za sve- tovnno prvenstvo v hokeju na ledu. Pri- tem prvenstvu sodelujejo Kanada, Franci- ja, Poljska, Češkoslovaška, Madžarska, Avstrija, Anglija, Švedska, Rumunija in

Zedinjene Štate. V prvi igri je Kanada z lahkoto premagala Francijo z 9 : 0 (1 : 0, 4 : 0, 4 : 0). Proti Angliji je zmagala Av- strija, toda šele v podaljški igri z 1 : 0. V tretji igri sta merili svoje moči Češ- slovaška in Madžarska. Kakor je bilo pričakovati, so zmagali Češkoslovaki s 4 : 1 (2 : 0, 1 : 1, 1 : 0).

V ponedeljek se je z veliko napetostjo pričakoval nastop ameriškega moštva, ki velja kot najmočnejši konkurent Kanadij- cem. Američani so nastopili proti Rumu- nom ter dosegli velik uspeh. Zmagali so s 15 : 0 (7 : 0, 5 : 0, 3 : 0). Po tej igri je Švedska premagala Avstrijo s 3 : 1 (0 : 1, 2 : 0, 1 : 0). Češkoslovaška je dobila tudi svojo drugo igro. Premagala je Poljsko s 4 : 1 (0 : 0, 3 : 0, 1 : 1).

Končni rezultati skakalne tekme za prvenstvo dravske banovine. Tekmovalci so dosegli sledeča mesta in točke: 1. Sra- mel Bogomir (Sm. kl. Ljubljana) 149 točk, 2. Rabič Maks (Sm. kl. Dovje-Mojstrana) 97 točk, 3. Ravhekar Tomaž (SK Brat- stvo) 90,9 točk, 4. Zupan Ervin. Sm. kl. Ljubljana 76,1 točk, 5. Janša Joško, SK Ilirija 73,2 točk, 6. Jakopič Albin. Sm. kl. Dovje-Mojstrana 68 točk. Od gostov je dosegel prvo mesto Sepp Wieser. Celovec, s 132,2. 2. Hommel Alfred, Celovec s 121,9 točkami, 3. Tritthard Helm, Celovec s 35 točkami. Startalo je vsega 18 tekmovalcev, najdaljši skok je dosegel Šramel z 29 m. (Včeraj objavljene rezultate je naš poro- čevalec posnel po prvih podatkih juryje. Op. ur.)

Ilirija : Preporod 29 : 16. V dvorani pri Levu se je vršil v soboto in nedeljo table tenis dvomatch med Ilirijo II., oja- čeno z Grünfeldom in Lokovskim. Zani- mivi turnir je končal z zmago Ilirije, in sicer 29 : 16. Dijaško društvo Preporod ima zelo napredujočo table teniško sekci- jo, ki igra ta sport sicer družabno, toda moštvo, ki je nastopilo proti Iliriji, je ze- lo ambiciozno ter je prvič pomerilo mo- či. Za Preporod so nastopili: Plemelj Dro- vnik, Muzlovič, Lahajner, Kavčič, Slani- na. Od posameznih igralcev bi omenili Kavčiča in Plemlja, od katerih je bil po- sebno slednji zelo dober in obeta postati zaradi mirne igre izvrstnega turnirski igrač. Vsekakor je prvi nastop Preporoda uspel, posebno je njegova ekipa ugajala v doub- le, kjer je zmagala v razmerju 5 : 4 — Tu- di moštvo Ilirije je zadovoljilo in je eki- pa Lokovšek Ivan, Payer, Grünfeld Janec, Jerančič, Adanč, Grünfeld Franjo zelo si- gurno zaigrala. Lokovšek Ivan je ponovno pokazal svojo koristno igro, dočim je Ja- nec Grünfeld le zadovoljil. Vsekakor pa je presenetil Grünfeld Franjo. Igral je ko- ristno in lepo ter edin' poleg Lokovška ni izgubil nobene partije. Tudi on obeta po- stati odlični igrači. Payer ni bil v formi, pač pa sta zadovoljila Jerančič in Adamič. Turnir, ki je potekel v najlepšem redu, je vodil g. Lokovšek Mirko. Pohvaliti pa je treba Ilirijo, da si išče med ljubljanskimi društvi nasprotnikov in tako širi v Ljub- ljani zanimanje za ta lepi sport. Bill.

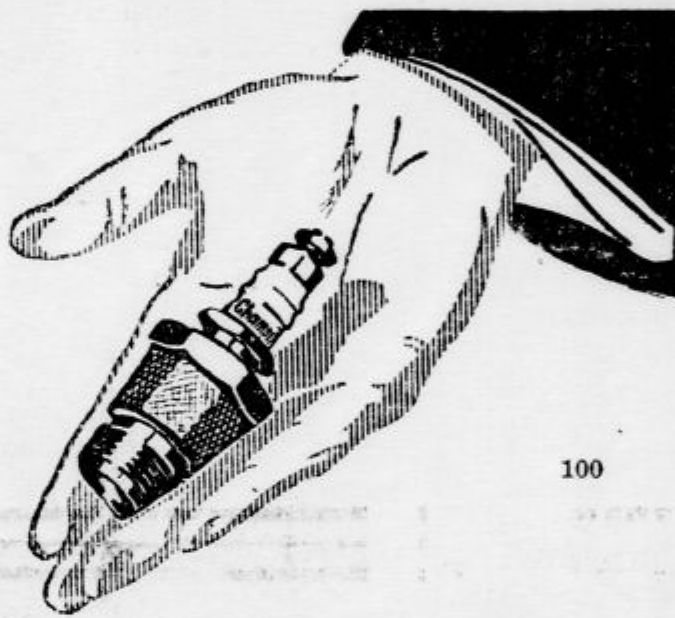
Iz LNP Danes ob 19 uri seja poslovo- nega odbora v Delavski zbornici. Na sejo se vabijo še g. Rybač, inž. Debelak, Ku- ret, Kralj, Buljevič N — Tajnik II.

ASF Primorje (lahkotletska sekcija). Danes, v sredo, se vrši ob 20. v dvorani hotela Miklič odborova seja. Vsi odbor- niki naj se je sigurno udeležijo.

SK Jadran. Pozivljajo se vsi člani no- gometne sekcije, da se udeležijo drevi ob 19. treningu v telovadnici na Grabnu, ker bo obenem tudi članski sestanek zaradi predstoječega občnega zbora.

Sokolske vesti

Načelnstvo sokolske župe Ljubljana sklicuje za 8. t. m. ob 9. na Taboru sejo zbora društvenih načelnikov. Dnevni red: delo v letu 1931, razgovor o sokolski vzgo- ji, predlog za župnega načelnika, načelni- co itd. za leto 1931, predlogi za glavno župno skupščino in slučajnosti. Po konča- ni seji bo praktična predelava tekmoval- nih vaj na orodju in savezne proste vaje za leto 1931. Vsi in točno! — Zdravo!

Champion

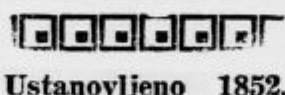
vodilna svečica se dobiva povsod!

Generalno zastopstvo in skladišče za Jugoslavijo: ROBERT WEINBERGER D. D., ZAGREB, GAJEVA UL. 10.

100 razl. Švedske . . . 30 Dn
100 . . . Belgije . . . 30 .
100 . . . Rumunije . . . 30 .
100 . . . Rusije . . . 30 .
100 . . . Jugoslavije . . . 30 .

Zoranka Čuček
Ljubljana, Rožna ulica 29

Ustanovljeno 1852.
Teod. Korn
Ljubljana

Poljanska cesta št. 8
(prej Henrik Korn)

krovec, stavbni, ga-
lanterijski in okras-
ni klepar. — Insta-
lacija vodovodov in
central. kurjave. —
Naprava strelovo-
dov; kopališke in
klosetne naprave.

za
la. trk. premog
anha drva
ali koks
ključne št. 2056
na naročilo o
Hofovi 1 po
Dom. Čebin

HRIPPO
odpravi
preko noči

INFLUENCO
PREHLAD

Masirajte si na
večer z ALGO
prsa, ledja, roke
in noge, zjutraj
vstanete brez
temperature svež,
prerojen.

ALGA
za masažo

Alga
se dobiva povsod,
1 steklenica 16 Din.

Po pošti razpošilja:
laboratorij ALGA, Sušak
4 steklenice 77 Din, 8 ste-
klenic 131 Din, 14 stekle-
nic 205 Din, 25 steklenic
320 Din. 95

Izredno dobro vpeljana tvornica brezalkoholne pijače Jogura

z velikim opredeljenim rajonom in proizvodnjo nekoliko sto-
tisot steklenic, v večjem mestu Hrvatske, z avtom in vozovi
za razvažanje,

NA PRODAJ po zelo ugodnih cenah
zaradi družinskih razmer in preselitve.

Oferte na oglasni oddelček »Jutra« pod »Dobra eksistencija«.
Mesto ima velike sejre, z veliko okolico in mnogo društev itd.
3001

SOKOLSKO DRUŠTVO NOVO MESTO in SOKOL-
SKA ŽUPA NOVO MESTO javljata, da je brat

Ludovik Kalčič

bivši dolgoletni društveni starosta in župni blagajnik
v ponedeljek, dne 2. februarja 1931 po daljši, težki,
mučni bolezni, v 43. letu svoje starosti, nenadoma pre-
minul.

Pogreb draga nam brata se bo vršil v sredo, ob 16.
uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.
Bodi ohranjen poznim rodovom spomin na velikega
Sokola in zaslužnega člana!

Novo mesto, dne 3. februarja 1931. 3020

Sokolsko društvo in župa
Novo mesto

Brez posebnega naznanila
Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zaved

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-
tužno vest, da je naš nad vse ljubljani soprog, predobri oče, sin, brat, stric in svak,
gospod

dr. Erich Mühleisen

finančni svetnik v pokoju in hišni posestnik

danes 3. februarja 1931 nenadoma, boguvdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, dne 5. februarja 1931 ob 1½ 3. uri
popoldne iz hiše žalosti, Dunajska cesta št. 36, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 13. februarja t. l. ob 1½ 8. uri
zjutraj v cerkvi Marijinega Oznanenja.

V Ljubljani, dne 3. februarja 1931. 3009

JOSEFINE MÜHLEISEN PL. WOLF, soproga — dipl. ing. ARTUR, cand.
ing. ERICH, NUTA, otroci — MARIE MÜHLEISEN roj. Rudesch, mati —
polkovnik HERMANN, odvetnik dr. LOTHAR, PAULA vdova LUCKMANN,
VALERIE SCHWEGEL, bratje in sestre, in ostalo sorodstvo

ZASTOP ZDRAVSTVENEGA OKROŽJA Novo mesto, javlja, da je po
daljši bolezni dne 2. februarja 1931 ob 1½ 16. uri umrl

LUDOVIK KALČIČ

upravnik ženske javne bolnice

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 4. februarja 1931 ob 16. uri iz hiše ža-
losti na novomeško pokopališče.

Novo mesto, dne 3. februarja 1931. 3019

Izredna nakupna prilika!

v Prešernovi ulici št. 54. v prejšnjih prostorih
Tiskovne družbe, poleg kavarne „Slon“.

MANUFAKTURA:

ostanki češkega in angleškega sukna za moške obleke, s komplet-
no podlogo; damsko volneno blago za plašče in obleke; svilu za
damske obleke in perilo; popelini za srajce in bluze, cefirji, sifo-
ni, platno za rjuhe, brisače, frotirke, namizni prtji, posteljne gar-
niture, cvilih za žimnice, blago za pohištvo, šivane in volnene
odeje, koci, razne tiskovine, žepni robci, kravate, razne vrste
moških srajc itd. itd.

KONFEKCIJA:

Moške, fantovske in otroške obleke, modne hlače, površniki,
suknje, trench-coats, usnjati suknjiči itd. itd.

ČEVLJI:

moški in damski raznih barv in vrst.

**Vse blago se prodaja s 40%
do 50% popustom**

Oglejte si zalogo!

Prepričajte se!

Samo, dokler traja zaloga!

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v po-
rednevalne in socialne
namene občinstva vsaka
beseda 50 par. Če naj
pove naslov Oglasni od-
delek »Jutra«, je plačati
posebno pristojbino 2 Din.
Če pa je oglas priobčen
pod šifro je plačati pri-
stojbino za šifro 3 Din.
Telefonske številke:
2492, 3492

Mali oglasi

**Kdor hoče da se mu pošlje
ali kako drugo informacije tičeče se malih
oglasov naj priloži v znamkah
sicer ne bo prejel odgovora! 2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja
ter oglasi trgovskega in
reklamnega značaja: vsa-
ka beseda 1 Din. Naj-
manjši znesek 10 Din.
Pristojbina za šifro 5 Din.
Vse pristojbine je upo-
slati ob enem z naročilom,
sicer se oglasi ne priob-
čujejo. St. ček. rač. pri
Pošt. hranilnici v Ljublja-
ni, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičeče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah
»JUTRA« v

Novem mestu in na Jesenicah

Ljubljanska cesta št. 42 pri kolodvoru št. 100
Male oglase in inserate naročajte v naših podružnicah.

Službo dobi

1. g. pomočnika
dobro izveščajo v me-
dani stroki in vojašne
proste sprejemne takoj
v veliko trgovino blizu
Celja. Ponudbe z dobrih
znanstvenih na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»St. 1841«. 4392-1

Trg. vajenca
vrednega, postojnega in za-
namljivega, z dobrih sol-
skim sodelovanjem, postojno
kmetijski, starišer, spre-
jem takoj v trgovino me-
navega blaga. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Trg. mesnega blaga«. 4391-1

Vajenca
postojnega, ki ima
vselej do kmetijske oru-
srečije. J. J. Smol, mod-
no kmetstvo, Ljubljana.
Kolodvorska 26. 4391-1

Pek. vajenca
starega 14-16 let, s sta-
novanjem, hrano in pra-
menim perila sprejme takoj
Stonik, pek. v Grunov. 4118-1

Služkinjo
pridno, postojno in zna-
čajno, ki zna opravljati vsa li-
na dela, sprejem. Naslov
v oglas. oddelek »Jutra«. 4391-1

Sobarico
perfektno, z daljšimi spi-
ralci, ki zna tudi nekaj
svečije, isto ločijo redni.
Pisane ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Zanesljiva sobarica«. 4394-1

Krojaški pomočnik
mlajši dobi takoj stalno
službo z vsa oskrbo v hiši
Pisane ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»St. 48«. 4111-1

Žensko pisarn. moč
mlajša, ki popolnoma ob-
vlada slovenski in nemški
jezik ter je skrbna v nem-
ski pisarni, sprejem. Naslov
v oglas. oddelek »Jutra«.
Pisane ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»St. 48«. 4111-1

Kolar. pomočnika
sprejme Kmetijsko, Ljubljana
Ljub. pot. Predstavlj. 4391-1

Spretno modistko
sprejem. Ponudbe na ogl.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Spretna«. 4391-1

Služkinjo
srednjih let, pridno in po-
stojno, vajeno mešanske
kuhe ter drugih hišnih del.
Predstaviti se je samo
popoldne med 2. in 4. uro
v Slovenski ulici št. 23/1.
levo. 4394-1

G. Th. Rotman:
Osel gospoda Kozamurnika

Ob splošni zmedbi je drevelja kepa dalje
in dalje, dokler ni prihrumela do ovinka
reke in odletela na breg. Tam je zadel ob
drevo in se razletela na kose; pometa
okoladaria sta se zakotalila po snegu,
vsak na svojo stran, gospod Kozamurnik
pa je prisrčno objel drevo, kakor da bi se mu
hotel zahvaliti za svojo rešitev.

61.

Natakarico

pridno in postojno, ki bi
opravljala tudi druga hiš-
na dela, nekaj kaveje
sprejme gostilna »Jutra«
v Cernetovi ulici št. 31.
4469-1

Indijski fakir
išče kompanjo, ki bi sta-
lerati na kakršenkoli in
širumet. Ponudbe na o-
glas. oddelek »Jutra« v Trbo-
vljah pod šifro »Čarovnik«. 4488-1

Učenko
iz boljših družin sprejme
v kuhinjski poslu gospodina
Kmet, Gosposvetska c. 8.
4411-1

Kolar. mojstra
samostojnega, sprejme
vredno delo, isto večja
tovarna v Srbiji. Plača do-
bra. V postev pridejo za
mo tisti, ki so že delovali
in imajo dobra priporočila
od večjih podjetij. — Po-
nudbe s preloženimi spričevali
na Jugo Mase, delniška
družba, Beograd — poštni
prejeto 409 pod št. 324.
4488-1

Trgovski potniki
Akviziterja
spretnega, z dobrimi re-
srečami, sprejem. Naslov
v oglas. oddelek »Jutra«.
Pisane ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Dobro zaslužen«. 4372-5

2 potnika
spretna in izobražena, za
zdravstveni predmet, proti
prijazništvu, sprejem. Naslov
v oglas. oddelek »Jutra« pod
»Prika 90«. 4305-3

Pouk
Čamernikova
šoferska šola
Ljubljana, Dunajska c. 36
(Jugo Auto). Preva obliki
koncesionarna. — Prospekt
zahtevati pošlji 251

Obilavne koncesionirane
šoferska šola
Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12.
— Zahtevati informacije
205-4

Učitelj (ico)
za nemščino in slovenščino
v bližini Gradišča. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Vermögens«. 4453-4

Pouk v nemščini
želi gospod. Čenjen po-
nude na oglas. oddelek
»Jutra« pod značko »Kon-
verzacija«. 4481-4

Katera dama
bi me hitro in poceni učila
nemščino. Ponudbe na ogl.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Natančno«. 4454-4

Knjige
Historični atlas
Putzger, Skuljev, kupim.
Dolenjska cesta št. 11.
4420-8

Prodam
Dvokolesni voziček
razno kalne, karale, 2
električna motorja 1-10 K.
230 in 150 Voltov poceni
prodaj. Poizve se pri Hu-
badu, Ljubljana. Celovška
cesta 78. 4077-6

Službe išče

Kot blaginjičarka
iščem službo, četudi od
začetka brezplačno. Za
vestnost jamčim Imam
rečnarsko šolo. Ponudbe
na oglas. oddelek
»Jutra« pod »Zanesljivi-
vost«. 4243-2

Korespondentka
zmožna perfektno italijan-
skega jezika, išče mesto
Event bi tudi temeljito
poučevala. Ponudbe pod
»Italijanska« na oglas.
oddelek »Jutra«. 4021-2

Prodajalka
izobražena v mešani stroki
želi takoj ali pozneje pre-
meniti kraj. Čenjen po-
nude na oglas. oddelek
»Jutra« pod »Zarjena«.
4423-2

Šofer
zmožen vseh popravil, tre-
zen, siguren in zanesljiv
zmožen tudi kavelje, išče
službo. Nastopi lahko za-
kol. Ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Zanesljiv šofer«. 4440-2

Krojaški pomočnik
za fina in navadna dela
išče mesto. Naslov: Otton
Dalar, Loke št. 307
Trbovlje I. 4406-2

Prikojevalec
več letno mešanje garde-
rube in vuforn z letno
letno prakso v konfekci-
ji. Meri po največjih
kroja. Išče službo v več-
ji kroji iz vsakega svetov-
nega modnega jezika, in
jamči za svoje delo. Po-
nudbe z navadnih pozicij
in plače na oglas. oddelek
»Jutra« pod »Amerikan-
Gentlemen«. 4401-2

Tovarni pomočnik
mlajša moč, perfektno je-
ziki, izkušena, z vsa oskrbo
v vsaki pisarni, sprejem.
Čenjen po nudi. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Varilec«. 4447-2

Strojni ključavničar
mlad in sprotno, z vsa oskrbo
v vsaki pisarni, sprejem.
Čenjen po nudi. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Varilec«. 4447-2

Nemška korespondentka
izobražena, z vsa oskrbo
v vsaki pisarni, sprejem.
Čenjen po nudi. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Varilec«. 4447-2

Starejša gosna
izobražena, z vsa oskrbo
v vsaki pisarni, sprejem.
Čenjen po nudi. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Varilec«. 4447-2

K maničnemu otroku
iščem službo. Zmožna sem
živeti in nemščino. Po-
nude na oglas. oddelek
»Jutra« pod »Zanesljivi«
in poštna. 4319-2

Vzgojiteljica
starejša, perfektna v nem-
ščini, srobravščini in slo-
venščini, išče službo. Zna
tudi dobro šivati. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Dobra vzgojiteljica«. 4320-2

Kot gospodinja
išče službo starejša gosna,
ki zna dobro kuhati. Po-
nude na oglas. oddelek
»Jutra« pod »St. 444«. 4331-2

Mlad šofer
mekanik, želi primerne
službo. Naslov pove oglas.
oddelek »Jutra«. 4328-2

Puhasto perje

čisto, čumno, kg po 13 Din
druga vrsta po 18 Din
čisto, čumno, kg po 18 Din
Din in čisti puh kg po 20
Din. — Razpošilja po po-
nem povzetju L. Brozovič
Zagreb, Illica 82. kemična
delavnica perja. 262

Otroški voziček
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 4413-6

Štedilnik
»skoro nov, belo emailiran,
poslikan, na 4 cilindre in
večja železna peč napredaj
na Vodnikovih cest št. 25.
4404-6

Pisalnico mizo
amerikansko — popolnoma
novo po nizki ceni prodaj
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 4403-6

Velika plinska peč
patent prof. Junker, model
V 45, dobro ohranjena,
zmožna v redni, napo-
taji. Naslov v oglasnem
oddelku »Jutra«. 4470-6

600 namiznih prtov
iz lamaste, platna in bom-
bazevne, krasno vzorčaste,
pride v prodajo. — Velik
okrasni. Pogledati ne sta
ne nič Miklošičeva cesta
št. 14/1 desno. 4495-6

Braniarjio
z inventarjem takoj od-
dam v Mariboru. Korška
cesta 34. 4306-6

Radio
Radio-aparat
izborov, štiricevni, po zelo
nizki ceni prodaj. Naslov
v oglasnem oddelku »Jutra«
4408-9

Motor
dobro ohranjen, kupim. —
Dopolne na področju. »Jutra«
v Celju pod šifro »Srednji
motor«. 4332-10

Kupim
Velik lestenec
za saloni, iz stekla ali bro-
na, kupim. Ponudbe na o-
glas. oddelek »Jutra« pod
šifro »M. 1931«. 4471-7

Otroški voziček
(sportni) kupim. Ponudbe
na oglas. oddelek »Jutra«
pod »Sportni voziček«. 4306-7

Železen štedilnik
najhiter, dobro ohranjen, ku-
pim. Mestni trg št. 13/1
4312-7

Poreč
Stavbne parcele
lepe tik železniške po-
staje Limbuš, Limbuš, 4376-20

Stanovanjsko hišo
solidna, po možnosti na-
vozgrajena, 2-3 nadstrop-
na, s 6-8 stanovanji po
2-3 sobe in zadostnimi
stranskimi prostori, na re-
gulirani cesti, ne daleč od
sredine mesta kupim. Po-
sredovalci in posredovalni
provisija izključena. Po-
nude, katere se ohranijo
strogo tajno, direktno od
hišnega posestnika, se naj-
naslove na oglas. odde-
lek »Jutra« pod značko
»Dobra rentabilnost«. 4347-20

Krasna

dvonadstr. hiša
v Celju na najpomembnejši
ulici sredi mesta, z veliko
čisto, čumno, kg po 18 Din
Din in čisti puh kg po 20
Din. — Razpošilja po po-
nem povzetju L. Brozovič
Zagreb, Illica 82. kemična
delavnica perja. 262

Posestvo
trideset ur oddaljeno od
Celja, 2 minuti od glavne
ceste, obstoječe iz 12 va-
lov zemlje, travnikov, go-
zda, prodaj. Ponudbe na
področju »Jutra« v Celju
pod značko: »Re« in
pce. 3077-20

Posestva in graščine
od 2-600 oravov prodaja
Posredovalnica v Mariboru.
Sodna ulica 30. 4100-20

Pritlično hišico
z vrtom in stavbami ob
poti, v celoti v Trbovljah
prodaj. za 45.000 Din. Pa-
pravna za rokodelce ali
pokojenke. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
šifro »Pol zastojni«. 4414-20

Enonadstropno hišo
pripravljeno za trgovino ali
obrt, ob prosti cesti v
Trbovljah prodaj. Dopol-
ne na oglas. oddelek »Jutra«
pod šifro »Din 160.000«. 4417-20

Hišo s pekarno in trgovino
dobro vpetano, na najpom-
embnejšem kraju ob držav-
ni cesti v Koskih (Laj-
tersberg). Mayer
hofer Handbuch (upravno
pravo) ter letniki »Sloven-
ska Pravnik«: 1988, 1897
1905-1916. 4224-6

Novozidano hišo
še ne popolnoma gotovo,
2-3 nadstropna, 35 mi-
nut od Glavnega trga, s
1000 m² vrta poceni pro-
daj. Poljska daja K. S.
Teanu 100 pri Mariboru.
4329-20

Vsakovrstne hiše
in zemljišča ugodno pro-
daja posredovalnica Mat.
Lesjak, Teljarje pri Celju
št. 14. Velika izbira. Za
odgovor priložite znamko.
4484-20

Tiho družabnico
s 4000 Din isčem za takoj-
šnji posredovalnik. Pis-
ane ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Postena družabnica«. 4436-6

Posojilo
proti visokim obrestim in
sigurni varnosti ali tihga
družabnika
s ca. 50.000 Din isčem. —
Čenjen po nudi. Ponudbe na
oglas. oddelek »Jutra« pod
»Podjetje z velikim dobi-
kom«. 4437-16

Družabnika
namestnika za podružnico
posredovalnice za prodajo
posestev v Ljubljani, z
nekaj kapitala sprejme takoj
posredovalnik »Jutra« v Celju
bor, Sodna ulica št. 30.
4416-16

Pečarska obrt
dobro vpetana, sprejme ti-
hega družabnika s 15 do
20.000 Din kapitala. Event.
na tudi po primerni ceni
prodaj. Naslov v oglas.
oddelek »Jutra«. 4302-16

Drednote
Srebrne krone
stare zlate in srebre
kupa je Rafinerija dragih
kovic, Ljubljana, Ilirska
ulica 36, prihod. Vile
danske ceste pri goštni
Možina. 70

Pohištvo
Spalnico
lepo in čisto prodaj. —
Ogleda se lahko 6. in 7.
februarja med 2. in 3. uro
popoldne pri hišni po-
staji, Cankarjeva ulica št. 7.
4462-12

Otroško posteljico

krasno, iz javorjevega le-
sa, kot nova, ugodno pro-
daj. Ogledati med 10. in
15. uro. Naslov pove ogl.
oddelek »Jutra«. 4302-12

Oblačila
Maske
v zelo veliki izbiri, po na-
kupu izposojuje Ana
Staudinger, Celje, Aleksan-
drova 7. 1323-13

Kompletne maske
po 150 Din tudi same
stetje Miss. Mestni trg 25
3002-13

Lep kostum
in več drugih stvari pro-
daj. Ogledati med 9. in
10. uro. Naslov v oglas.
oddelek »Jutra«. 4461-13

Moški zimski plašč
lep, za 200 Din napredaj
v pekariji na Starem trgu
št. 3. 4497-13

Elegantne maske
na posodo dobiti na Pru-
lah v vili Vidmar, II. nad-
stropje (nasproti vile Za-
luzki). 4307-13

Velik prostor
event. tudi s pisarno, pri-
meren za skladišče ali mi-
ro, obrt, oddaj. Naslov v
oglasnem oddelku »Jutra«
4431-19

Gostilno v Mariboru
enonadstropno, za 200.000
Din prodaj. Posredovalnica,
Maribor, Sodna ulica 30.
4415-19

Trgovino
z mešanim blagom, dobro
vpetano, ob prometni ce-
sti ljubljanske okolice od
dam radi boljši za izred-
no nizko namennost. Na-
slov pove oglas. oddelek
»Jutra«. 4470-19

Lokal
na Sv. Petra cesti oddaj
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 4482-19

Opremljeno kuhinjo
s posodo, posteljo, vodo-
vodom in električno takoj
oddaj v Slovenski ulici
št. 17/1, Kodeljevo. 4429-19

Trgovino
z mešanim blagom, na pe-
dali v Ljubljani, za o-
prodam radi drugih raz-
mer. Dopolne na oglas.
oddelek »Jutra« pod značko
»Trgovina 20.000«. 4301-19

V najem
Hotel
restavracijo, gostilno ali
točilnico vsem v večjem
mestu Slovenije takoj v
najem. Ponudbe na oglas.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Gostilno«. 4432-17

Gostilno
pod zelo ugodnimi pogoji
oddaj takoj v najem. Na-
slov pove področje. »Jutra«
v Celju. 4323-17

Stanovanja

Zakonski par
brez otrok, išče stanova-
vanje, 2 sobe s pritlik-
lami ali z eno sobo
in kabineto za maj.
Ponudbe na ogl. odde-
lek »Jutra« pod »St-
vilka 65«. 4334-21

Dvosob. stanovanje
z vrtom oddaj v Zeleni
jani. Naslov v oglas.
oddelek »Jutra«. 4247-21

Stanovanje
4-5 sob, komfortno, za
maj. isčem v centru
mesta. Ponudbe na ogl.
oddelek »Jutra« pod »St-
vilka 65«. 4243-21

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritlik-
lami, v mestu ali v bližini,
zmeri ceni za takoj ali s
1. marcem 1931. Mira in
sista »Stranka brez otrok.«
Ponudbe na oglas. oddelek
»Jutra« pod šifro »Mirna
stranka 50«. 4301-21

Večje stanovanje
tane oddaj s 1 majem
Ponudbe na oglas. oddelek
»Jutra« pod »Stanovanje
2900«. 3736-21

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritlik-
lami, v mestu ali v bližini,
zmeri ceni za takoj ali s
1. marcem 1931. Mira in
sista »Stranka brez otrok.«
Ponudbe na oglas. oddelek
»Jutra« pod »Obični za maj«. 4429-21

Stanovanje
3-4 sob, v vili v centru
mesta oddaj s 1. majem.
Naslov v oglasnem oddelku
»Jutra«. 4435-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje oddaj s
1. marcem 1931. Mira in
s